

**SLOVENSKÁ AGENTÚRA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
CENTRUM ENVIRONMENTÁLNEHO MANAŽÉRSTVA**

**Vyhodnotenie plnenia uznesenia vlády SR č. 19
z 9. januára 2008 o aktualizácii postupnosti (Roadmap)
implementácie Akčného plánu pre environmentálne technológie
(ETAP) v SR**

Vypracoval: Mgr. Erika Angstová
špecialista pre environmentálne technológie
Schválil: Ing. Emília Boďová
riaditeľka Centra environmentálneho manažérstva

V Trnave, dňa 18. novembra 2009.

1. ÚVOD

Za účelom podpory ekonomického rastu zavádzaním modernejších technológií a ekoinovácií ohľadupnejších k životnému prostrediu vytvorila Európska komisia (ďalej len EK) v januári 2004 **Akčný plán pre environmentálne technológie**¹ (Environmental Technologies Action Plan – ďalej len ETAP), ktorý bol následne prijatý a schválený na jarnom zasadnutí Rady 25.- 26. marca 2004. Predmetný plán obsahuje 28 konkrétnych opatrení, ktoré sú uvedené v prílohe č.1 tohto materiálu. Prvé výsledky ETAP a niektoré významné činnosti členských krajín v oblasti environmentálnych technológií boli spracované do **Správy o implementácii Akčného plánu environmentálnych technológií v roku 2004**². Súčasťou správy bola aj výzva pre všetky členské krajiny, aby si do konca roku 2005 stanovili stratégie na implementáciu ETAP na národných úrovniach. Tieto stratégie sa mali opierať o existujúce strategické dokumenty a akčné plány a mali uvádzať konkrétne opatrenia a aktivity s cieľom mobilizovať dodatočné prostriedky rizikového financovania spojené s ekologickými inováciami a environmentálnymi technológiami.

Významným dokumentom, ktorý vysvetľuje možnosti riešenia novodobých globálnych problémov, akými sú predovšetkým klimatické zmeny, využívanie prírodných zdrojov a problematika odpadov, je **Správa EK pre Radu a Európsky parlament o akčnom pláne v oblasti environmentálnych technológií (2005 – 2006)**³ z roku 2007. Na základe analýzy národných plánov členských krajín implementácie ETAP sa v správe odporúča realizovať v ďalšom období opatrenia orientované predovšetkým na:

- podporu zeleného verejného obstarávania
- mobilizáciu väčších finančných investícií
- vytvorenie systémov overovania technológií
- sústredenie sa na sektory s vysokým ziskom.

Zvýšenie environmentálne orientovaného dopytu na európskej úrovni, ako aj na úrovni členských krajín, môže napomôcť tomu, aby sa environmentálne technológie, výrobky a služby začali bežne využívať. Súčasne s opatreniami na zvyšovanie dopytu je potrebné realizovať podporné opatrenia zamerané na:

- zabezpečenie strategického zdroja poznatkov v ekoinováciách,
- podporu informovanosti a aktívnej účasti zainteresovaných strán a verejnosti,
- využívanie výsledkov výskumu a vývoja.

Dôležitosť ekoinovácií ako jednej z oblastí inovácií popisuje a hodnotí dokument **Prieskum inovačnej politiky Spoločenstva v meniacom sa svete**⁴. Keďže sa intenzívne začala uplatňovať ambiciózná ekoinovačná politika najmä v oblastiach rámcových podmienok podpory intenzívnejšieho a rýchlejšieho prenikania inovačných výrobkov a služieb na trh, vytvárania synergií a zvýšenia finančnej podpory na výskum a inovácie, znížili sa rozdiely v inovácii medzi EÚ a jej hlavnými konkurentmi – Spojenými štátmi a Japonskom. Na základe analýzy doterajších úspechov a získaných skúseností v oblasti inovácie plánuje EK do jari 2010 preskúmať uskutočniteľnosť možnosti navrhnuť členským štátom **nový európsky**

¹ KOM(2004) 38 v konečnom znení - Podpora technológií pre trvalo udržateľný rozvoj: Akčný plán pre environmentálne technológie pre Európsku úniu. Brusel 28. januára 2004

² KOM(2005) 16 v konečnom znení - Správa o implementácii Akčného plánu environmentálnych technológií v roku 2004

³ KOM(2007) 162 v konečnom znení - Správa o akčnom pláne v oblasti environmentálnych technológií (2005 – 2006)

⁴ KOM(2009) 442 v konečnom znení – Oznámenie Komisie Rade, Európskemu parlamentu, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov: Prieskum inovačnej politiky Spoločenstva v meniacom sa svete

právny predpis, týkajúci sa inovácie a obsahujúci všetky podmienky na udržateľný rozvoj, ktorý by bol neoddeliteľnou a kľúčovou súčasťou budúceho európskeho reformného programu.

Vo väzbe na aktuálne globálne priority v oblasti životného prostredia, akými sú predovšetkým klimatické zmeny a neudržateľná výroba a spotreba sa EK rozhodla posúdiť a prehodnotiť opatrenia stanovené v ETAP. Výskumná a konzultačná organizácia ECORYS vytvorila v auguste 2009 na základe zadanej zákazky zo strany EK štúdiu pod názvom **Implementácia akčného plánu pre environmentálne technológie**, ktorá hodnotí ciele ETAP a proces implementácie opatrení v členských krajinách s cieľom posúdiť efektívnosť ETAP.

Štúdia bola vypracovaná na základe:

- *prieskumu literárnych zdrojov*, ako sú strategické dokumenty, správy hodnotiace implementáciu aktivít súvisiacich s ETAP, publikácie a vyjadrenia kvalifikovaných expertov oblasti environmentálnych technológií a inovácií,
- *informácií získaných od zainteresovaných strán* (zástupcovia členských krajín, členovia pracovnej skupiny na najvyššej úrovni k ETAP – HLWG a zástupcovia priemyselných združení) formou dotazníkového prieskumu, telefonických interview a záverov medzinárodného seminára.

Výsledkom štúdie sú parciálne závery a odporúčania pre tri hlavné oblasti ETAP (cesta od výskumu k trhu, zlepšovanie trhových podmienok, konanie na globálnej úrovni), ako aj všeobecné závery a odporúčania pre budúce smerovanie ETAP ako komplexného akčného plánu spoločenstva.

V oblasti „*cesta od výskumu k trhu*“ boli na základe prieskumu a zhodnotenia stanovené nasledujúce odporúčania:

- *podpora malých a stredných podnikov (ďalej len SMEs)* – zameranie sa na zlepšenie komunikácie medzi tvorcami politik a SMEs, zjednodušenie podmienok pri finančnej podpore,
- *zlepšenie systému monitorovania v oblasti výskum, vývoj a zavádzanie novín do praxe a ich rozširovanie*,
- *vyrovnať rozdiely medzi členskými krajinami* – užšia spolupráca, odovzdávanie skúseností, medzinárodné projekty,
- *zakladanie technologických platforiem*,
- *zakladanie európskych sietí na skúšanie, overovanie a šandardizáciu environmentálnych technológií*.

Odporúčania pre oblasť „*zlepšovanie trhových podmienok*“:

- *stanovovanie a napĺňanie výkonnostných cieľov pre kľúčové výrobky, procesy a služby* – zlepšenie informovanosti o možnostiach určovania výkonnostných cieľov, integrácia nástrojov ako zelené verejné obstarávanie (GPP), schémy environmentálneho označovania produktov, ekodizajn a ďalšie,
- *mobilizácia finančných nástrojov za účelom zníženia rizík investovania do environmentálnych technológií*,
- *posilnenie systematickej internalizácie nákladov pomocou trhových nástrojov*,
- *podpora obstarávania environmentálnych technológií* – zaviesť do praxe spoločný systém monitorovania úrovne GPP v EÚ, šíriť dobré skúsenosti v oblasti uplatňovania GPP na národných úrovniach,
- *zvýšiť environmentálne povedomie v priemyselných odvetviach a u spotrebiteľov* – vytváranie partnerstiev, vzdelávacie aktivity, lepšia prezentácia a informovanosť o dobrovoľných nástrojoch environmentálnej politiky.

Odporúčania pre oblasť „*konanie na globálnej úrovni*“:

- *podpora environmentálnych technológií v rozvojových krajinách* – lepšia prezentácia podporných programov, uzatváranie partnerstiev a lepšia spolupráca medzi krajinami EÚ a rozvojovými krajinami.

Vo väzbe na celkové zhodnotenie ETAP sa väčšina zainteresovaných strán prikláňa k zachovaniu rámca ETAP a k pokračovaniu v začatých aktivitách a opatreniach na úrovni EÚ a národných úrovniach, ako k implementácii nových opatrení. V tejto súvislosti boli identifikované tri kľúčové oblasti, na ktoré sa treba zamerať a ktoré treba zlepšovať v súvislosti s podporou environmentálnych technológií a ekoinovácií:

- **podpora SMEs**
  - predovšetkým v oblasti finančnej podpory v rámci rôznych projektov je potrebné znížiť výšku spolufinancovania zo strany SMEs, ktorá je pre väčšinu podnikov stále príliš vysoká,
  - tvorba environmentálnych technologických platforiem za účelom zlepšovania komunikácie, výmeny informácií a skúseností a prístupu k možnostiam financovania aktivít a vytváraniu spoločenstiev a klastrov;
- **zlepšenie systému monitorovania aktivít a opatrení vo väzbe na ETAP a spôsobu zbierania a hodnotenia informácií;**
- **integrácia a prepojenie aktivít, ktoré sú spoločné pre viacero oblastí ETAP,** poskytnutie viacerých konkrétnych informácií a príkladov na vysvetlenie tohto odporúčania. Napríklad GPP na jednej strane pokrýva aktivitu ETAP „podpora obstarávania environmentálnych technológií“ prostredníctvom verejných organizácií a na druhej strane „podporuje SMEs“ k zavádzaniu inovatívnejších a environmentálnejších technológií.

Vo väzbe na požiadavku EK uvedenú v ETAP, schválila vláda SR dňa 21.12.2005 uznesením č. 1046/2005 dokument **Postupnosť (Roadmap) implementácie Akčného plánu pre environmentálne technológie (ETAP) v SR**. Dokument obsahoval 12 opatrení na podporu environmentálnych technológií na národnej úrovni. Dňa 9. 1. 2008 schválila vláda SR uznesením č. 19/2008 **Aktualizáciu postupnosti (Roadmap) implementácie Akčného plánu pre environmentálne technológie (ETAP) v SR**, ktorá pozostáva z dvoch častí. Prvou časťou je vyhodnotenie plnenia opatrení Postupnosti (Roadmapu) implementácie Akčného plánu pre environmentálne technológie v SR v období rokov 2005 - 2007. Druhá časť sa sústreďuje na oblasť výraznejšej podpory výskumu, vývoja a zavádzania environmentálnych technológií do praxe prostredníctvom 11 konkrétnych aktivít na obdobie rokov 2008 - 2009. Pri jednotlivých aktivitách je stručne charakterizovaný existujúci stav v danej oblasti, návrh opatrenia (aktivity), merateľný ukazovateľ pokroku a kontakt na zodpovedný rezort, prípadne inštitúciu.

Predmetný materiál **Vyhodnotenie plnenia uznesenia vlády SR č. 19 z 9. januára 2008 o aktualizácii postupnosti (Roadmap) implementácie Akčného plánu pre environmentálne technológie (ETAP) v SR** bol vypracovaný vo väzbe na požiadavku EK, súvisiacu s pravidelným dvojročným vyhodnotením implementácie ETAP na národných úrovniach. EK v súčasnosti zvažuje možnosť zmeny rámca ETAP a aktualizácie jednotlivých opatrení. Keďže EK zatiaľ nezverejnila žiadny oficiálny dokument, týkajúci sa budúceho smerovania ETAP, predmetný materiál na národnej úrovni neobsahuje návrh nových opatrení na budúce roky.

2. VYHODNOTENIE PLNENIA OPATRENÍ AKTUALIZÁCIE POSTUPNOSTI (ROADMAP) IMPLEMENTÁCIE AKČNÉHO PLÁNU PRE ENVIRONMENTÁLNE TECHNOLOGIE (ETAP) V SR

Aktivita č.1: Posudzovanie návrhov projektov a výsledkov riešenia štátnych programov výskumu a vývoja z hľadiska miery naplnenia ekologických indikátorov

Zodpovedajúca aktivita podľa ETAP:

1. Zlepšenie a rozšírenie výskumu, vývoja a zavádzania do praxe, zlepšenie koordinácie medzi relevantnými programami.
6. Pre kľúčové výrobky, procesy a služby vypracovať a odsúhlasiť ciele zamerané na výkonnosť.

Opis opatrenia:

V súlade so zákonom č. 172/2005 Z. z. o organizácii štátnej podpory výskumu a vývoja a o doplnení zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov, stratégiou konkurencieschopnosti Slovenska do roku 2010 a dlhodobým zámerom štátnej vednej a technickej politiky do roku 2015 prijatej uznesením vlády SR č. 766/2007 zamerať sa na posudzovanie výstupov výskumu a vývoja aj v oblasti environmentálnych prínosov, a to uvádzať indikátory predpokladaných environmentálnych prínosov pri vyhlasovaní verejnej výzvy na predkladanie žiadostí o financovanie projektov výskumu a vývoja a po skončení riešenia projektu hodnotiť environmentálne prínosy, ktoré sa dosiahli výsledkami riešenia.

Merateľný ukazovateľ pokroku:

- Zapracovanie indikátorov predpokladaných environmentálnych prínosov pri vyhlasovaní verejnej výzvy na predkladanie žiadostí o financovanie projektov výskumu a vývoja financovaných z kapitoly rozpočtu MŠ SR.
- Počet vyriešených projektov ŠP VV vo väzbe na mieru naplnenia ekologických indikátorov

Kontakt:

Ministerstvo školstva Slovenskej republiky

Vyhodnotenie opatrenia:

Stratégiou konkurencieschopnosti Slovenska do roku 2010 a dlhodobým zámerom štátnej vednej a technickej politiky do roku 2015 prijatej uznesením vlády SR č. 766/2007, sa Ministerstvo školstva Slovenskej republiky (ďalej len MŠ SR) zameralo na posudzovanie výstupov výskumu a vývoja aj v oblasti environmentálnych prínosov, a to zavedením uvádzania indikátorov predpokladaných environmentálnych prínosov pri vyhlasovaní verejnej výzvy na predkladanie žiadostí o financovanie projektov výskumu a vývoja a po skončení riešenia projektu hodnotiť environmentálne prínosy, ktoré sa dosiahli výsledkami riešenia. **Bez uvádzania indikátorov teda nie je možné uchádzať sa o financovanie projektov výskumu a vývoja. Týmto spôsobom MŠ SR doteraz v spolupráci s Agentúrou pre podporu výskumu a vývoja realizovalo 18 projektov.** Prehľad 14 vybraných projektov, ku ktorým bolo možné k súčasnému stavu získať potrebné informácie, sa uvádza v prílohe č. 2 tohto materiálu.

Ďalšie aktivity, ktoré realizovalo MŠ SR na podporu environmentálnych technológií v rokoch 2008 – 2009:

- Vytvorenie **informačného systému a centrálného informačného portálu pre výskum, vývoj a inovácie** s prepojením na European Strategy Forum on Research Infrastructures (ESFRI), pomocou ktorého je možné sledovať a analyticky spracovávať databázu patentov s dopadom aj na inovatívne technológie, ekosystémy a eko-technológie. Tento informačný systém je prepojený aj na existujúce databázy v Európskej únii. K predmetnému informačnému systému sa pripájajú rôzne nadstavby za účelom širších možností ich využitia.
- V roku 2009 boli schválené strategické materiály „**Financovanie vedy a techniky**“ a „**Strategický plán postupu v riadení a organizácii grantových schém pre vedu a techniku na 7-ročné obdobie**“, zamerané na podporu výskumu a vývoja financovaných zo zdrojov EÚ (z prostriedkov štrukturálnych fondov EÚ formou výziev v rámci Operačného programu Výskum a vývoj a zo 7. Rámcového programu EÚ) a zo zdrojov štátneho rozpočtu (pomocou Národného programu rozvoja vedy a techniky).
- Jedným z opatrení akčného plánu v oblasti výskumu, vývoja a inovácií je „Reforma financovania vedy a techniky“, ktorá by sa mala realizovať materiálom - **Nový model financovania vedy a techniky v Slovenskej republike**. Tento model sa zameria na:
  - na podporu aktivít spolufinancovaných z podnikateľských zdrojov,
  - podporu účasti Slovenska na európskych aktivitách v oblasti výskumu a vývoja,
  - operačný program Výskum a vývoj.
- Vo väzbe na životné prostredie sa stanovili zo štátneho rozpočtu Slovenskej republiky **tri vecné priority pre podporu aplikovaného výskumu**:
  - progresívne materiály a technológie (vrátane biotechnológií, potravinárskych technológií a znalostných technológií s podporou informačných a komunikačných technológií),
  - energetická bezpečnosť,
  - využitie domácich surovínových zdrojov (vrátane ochrany a reprodukcie biologických zdrojov).

Aktivita č.2: Efektívny informačný portál pre environmentálne technológie

Zodpovedajúca aktivita podľa ETAP:

4. Poskytovanie podkladov pre vývoj európskeho katalógu existujúcich smerov a databáz o environmentálnych technológiách.

Opis opatrenia:

Vytvorenie efektívneho informačného systému venovaného environmentálnym technológiám na poskytovanie komplexných informácií zainteresovaným stranám v SR.

Merateľný ukazovateľ pokroku:

- Obsahová stránka informačného portálu SAŽP k environmentálnym technológiám
- Aktuálnosť informácií na informačnom portáli

Kontakt:

Slovenská agentúra životného prostredia

Vyhodnotenie opatrenia:

Environmentálne technológie predstavujú jeden z novodobých fenoménov, ktoré ovplyvňujú životné prostredie súčasných ale aj budúcich generácií. EK v súčasnosti kladie dôraz na prezentovanie a informovanie o vývoji, zavádzaní a využívaní environmentálnych technológií a ekoinovácií prostredníctvom vytvárania technologických platforiem, informačných systémov, web stránok, či informačných seminárov a konferencií.

Dôležité informácie k ETAP, environmentálnym technológiám a ekoinováciám sú zverejňované a pravidelne podľa potreby aktualizované na **web stránke SAŽP: www.sazp.sk**, v samostatnej sekcii „**Environmentálne technológie**“. Informácie na stránke sú členené do nasledujúcich podsekcii:

- Akčný plán pre environmentálne technológie (ETAP) – obsahuje tri strategické dokumenty vydané Európskou komisiou k Akčnému plánu pre environmentálne technológie:
  - KOM (2004)38 zo dňa 28.01.2004
  - KOM (2005)16 zo dňa 27.01.2005
  - KOM (2007)162 zo dňa 02.05.2007
- Implementácia Akčného plánu pre environmentálne technológie v SR – túto časť tvoria dokumenty prijaté v Slovenskej republike vo väzbe na dokumenty prijaté Európskou komisiou:
  - Postupnosť (Roadmap) implementácie Akčného plánu pre environmentálne technológie v SR (uznesenie vlády SR č. 1046/2005 zo dňa 21.12.2005)
  - Aktualizácia postupnosti (Roadmap) implementácie Akčného plánu pre environmentálne technológie v SR (uznesenie vlády SR č. 19/2008 zo dňa 09.01.2008)
  - Prehľad opatrení aktualizácie implementácie ETAP v SR (obsahuje 11 úloh),
- Vyhodnotenie realizácie ETAP v SR za rok 2008 – obsahuje odpočet jednotlivých aktivít za rok 2008,
- Informácie o Európskom systéme verifikácie environmentálnych technológií (EETVS), ktorého prípravou sa zaoberá Európska komisia,
- Výzvy na podávanie žiadostí o financovanie projektov,
- Odkazy na jednotlivé databázy environmentálnych technológií,
- Informácie o aktuálnych konferenciách a seminároch k environmentálnym technológiám.

V roku 2008 a 2009 Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, v spolupráci so Slovenskou agentúrou životného prostredia, Centrum environmentálneho manažérstva Trnava, zorganizovalo zasadnutie medzirezortnej pracovnej skupiny pre ETAP, s cieľom poskytnúť informácie o realizácii aktivít súvisiacich s implementáciou Akčného plánu pre environmentálne technológie v podmienkach Slovenskej republiky, ako aj poskytnutia informácií o aktivitách EK a OECD.

Aktivita č.3: Dobrovoľné nástroje environmentálnej politiky

Zodpovedajúca aktivita podľa ETAP:

6. Pre kľúčové výrobky, procesy a služby vypracovať a odsúhlasiť ciele zamerané na výkonnosť.
22. Zvýšenie povedomia obchodnej a spotrebiteľskej sféry

Návrh opatrenia:

Podporovať v rámci národného a európskeho systému environmentálneho označovania také produkty, pri výrobe ktorých sa používajú environmentálne technológie. V spolupráci so Slovenskou národnou akreditačnou službou vytvoríť podmienky na realizáciu environmentálneho označovania typu III v SR. Pokračovať v podpore začleňovania organizácií do EMAS. Vypracovať Akčný plán pre udržateľnú výrobu a spotrebu v súlade s prioritami návrhu Stratégie uplatňovania dobrovoľných nástrojov environmentálnej politiky v SR a zásadami Integrovannej produktovej politiky.

Merateľný ukazovateľ pokroku:

- Akčný plán pre udržateľnú výrobu a spotrebu
- Počet udelených environmentálnych značiek
- Počet vlastných tvrdení organizácií o environmentálnych vlastnostiach produktov overených druhou resp. treťou stranou (typ II.)
- Zavedenie systému environmentálneho označovania typu III
- Počet organizácií začlenených do EMAS
- Počet organizácií s certifikovaným EMS podľa ISO 14001

Kontakt:

Ministerstvo životného prostredia SR

Slovenská agentúra životného prostredia, Centrum environmentálneho manažérstva

Slovenská národná akreditačná služba

Vyhodnotenie opatrenia:

Jedným z cieľov v rámci plnenia predmetnej aktivity bolo vypracovanie Akčného plánu pre udržateľnú výrobu a spotrebu na národnej úrovni. Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky (ďalej len MŽP SR) v roku 2008 v tejto súvislosti podalo návrh na zrušenie predmetnej úlohy a to z dôvodu, že v čase uloženia úlohy ministromi životného prostredia SR v decembri 2007 sa predpokladalo, že Akčný plán pre udržateľnú výrobu a spotrebu (ďalej len akčný plán) bude zameraný výlučne, resp. z väčšej časti, na uplatňovanie dobrovoľných nástrojov environmentálnej politiky, ktoré sú plne v kompetencii MŽP SR. Európska komisia však 16. júla 2008 predstavila akčný plán, ktorý je oproti pôvodne pripravovanému zameraniu rozšírený o priemyselnú politiku a bol prezentovaný ako doplnková politika k energetickej a priemyselnej politike EÚ. V súvislosti s tým došlo v balíčku navrhovaných opatrení k posunu významu a váhy od dobrovoľných opatrení smerom k záväzným opatreniam.

Všetky úlohy, vyplývajúce z právne záväzných aktov Rady sú v národných podmienkach plne a kompetentne zabezpečované príslušnými gestormi, a preto ich implementácia nevyžaduje prijatie akčného plánu na národnej úrovni.

Vzhľadom k uvedenému, ako aj skutočnosti, že žiadna členská krajina si v nadväznosti na európsky akčný plán pre udržateľnú výrobu a spotrebu a udržateľnú priemyselnú politiku nevytvára národný akčný plán, Ministerstvo životného prostredia SR navrhlo úlohu B.1 uznesenia SR č. 1091 z 19. decembra 2007 zrušiť. Navrhovaný bod bol uznesením vlády č. 794/2009 zo dňa 11. novembra 2009 zrušený.

Vyhodnotenie v rámci environmentálneho označovania produktov:

Označovanie produktov národnou environmentálnou značkou v Slovenskej republike upravuje zákon č. 469/2002 Z. z. o environmentálnom označovaní výrobkov v znení zákona č. 587/2004 Z. z. a zákona č. 217/2007 Z. z. Vykonávacím predpisom k zákonu je vyhláška č. 258/2003 Z. z.. Súvisiace predpisy sú výnosy MŽP SR a oznámenia MŽP SR.

Európska environmentálna značka je upravená *nariadením (ES) č. 1980/2000 o zrevidovanom schéme udeľovania environmentálnej značky spoločenstva a príslušnými rozhodnutiami EK.*

V Slovenskej republike sa realizuje environmentálne označovanie typu I a typu II:

- **ENVIRONMENTÁLNE OZNAČOVANIE TYPU I**

Národná schéma environmentálneho označovania:

- Národnou environmentálnou značkou „**Environmentálne vhodný produkt**“ (predtým EVV) bolo doposiaľ ocenených **213** produktov.
- V súčasnosti má v Slovenskej republike právo používať národnú environmentálnu značku **6** organizácií, čo predstavuje spolu **89** produktov, z toho **1** služba, **6** platných licencií uzavretých s MŽP SR.
- V rokoch 1997 - 2009 bolo uzavretých s držiteľmi národnej environmentálnej značky a MŽP SR celkovo **51** licencií.
- V tomto období je v procese posudzovania zhody **57** produktov piatich žiadateľov.
- V rámci realizácie environmentálneho označovania v SR sa od roku 1997 postupne vytvorili environmentálne kritériá na **32 skupín produktov**, ktoré boli vydávané Ministerstvom životného prostredia SR vo forme Smerníc NPEHOV, Výnosov MŽP SR a Oznámení MŽP SR.
- V súčasnom období sú v platnosti osobitné podmienky (environmentálne kritériá) na **14** skupín produktov a v procese aktualizácie sú osobitné podmienky pre **5** skupín produktov. V štádiu riešenia je nová skupina produktov „Vykurovacie pelety z biomasy“. V roku 2010 budú aktualizované osobitné podmienky na **5** skupín produktov z dôvodu ukončenia ich platnosti.

Európska schéma environmentálneho označovania:

- V Slovenskej republike disponujú právom používať **európsku** environmentálnu značku „**Európsky kvet**“ **4** produkty (1 platná licencia uzavretá s MŽP SR).
  - V štádiu posudzovania zhody sú **2** služby, z toho 1 recertifikácia.
  - V rámci systému európskeho environmentálneho označovania sú platné environmentálne kritériá pre **23 skupín produktov**.
  - Celkový počet produktov vo svete, ktoré majú právo používať európsku environmentálnu značku, je približne **4600** produktov, čo predstavuje asi **840** licencií.
- **ENVIRONMENTÁLNE OZNAČOVANIE TYPU II**
    - Pravdivosť tvrdení o environmentálnych vlastnostiach výrobkov bola potvrdená u **3** organizácií.

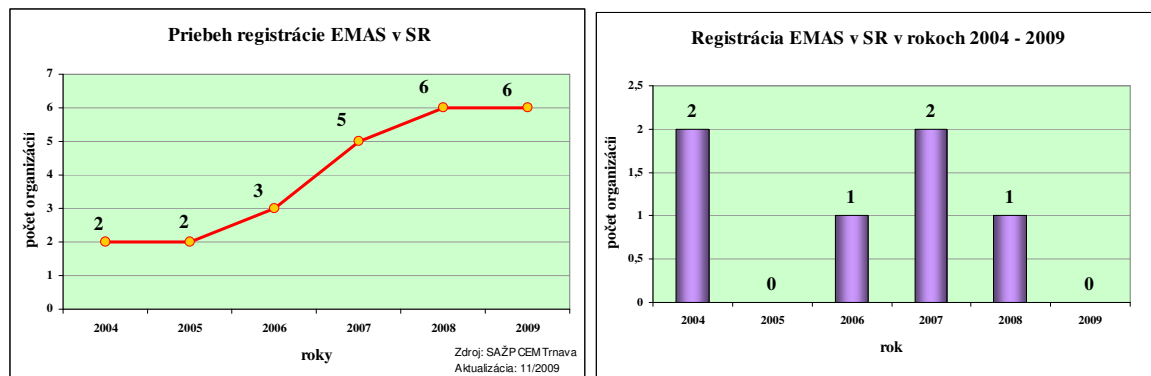
V rokoch 2008 – 2009 boli v rámci systému environmentálneho označovania udelené značky, ktoré prehľadne zobrazuje tabuľka v prílohe č. 3.

Vyhodnotenie v rámci schémy pre environmentálne manažérstvo a audit (EMAS):

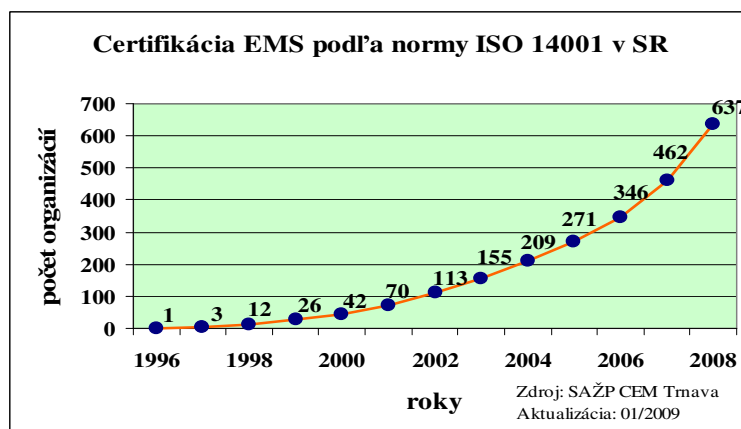
Registrácia organizácií v schéme EMAS sa realizuje od roku 2001 podľa *nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č.761/2001*. Na úrovni EÚ prebehla v roku 2008 – 2009 revízia tohto nariadenia s cieľom plne využiť jeho potenciál na efektívnejšie využívanie zdrojov vo výrobných postupoch organizácií cez zvýšenie príťažlivosti schémy pre účastnícke organizácie (najmä malých a stredných podnikov) znížením administratívnej záťaže a zvýšením viditeľnosti účasti v EMAS.

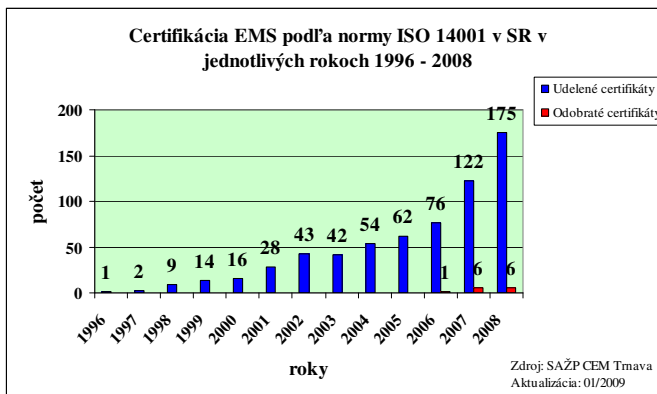
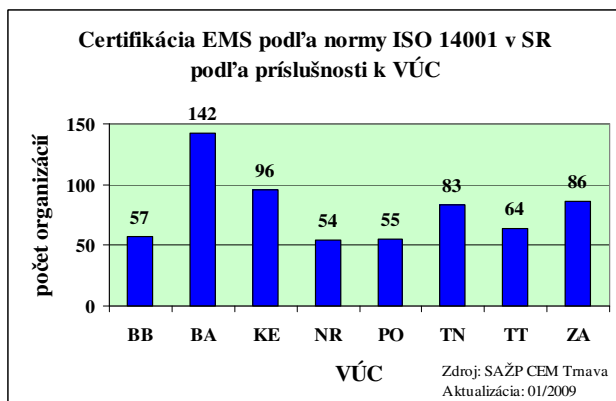
Vykonanie nariadenia č. 761/2001 zabezpečuje v podmienkach SR zákon č. 491/2005 Z. z. o environmentálnom overovaní a registrácii organizácií v schéme Európskeho spoločenstva pre environmentálne manažérstvo a audit a o zmene a doplnení niektorých zákonov, s účinnosťou od 1.1.2006, a vyhláška MŽP SR č. 606/2006 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 491/2005 Z. z. Od roku 2001 sa do schémy EMAS zapojilo v SR iba 6 organizácií, z tohto dôvodu je potrebné zintenzívniť podporu účasti organizácií v EMAS vytvorením najmä funkčného systému vzdelávania pracovníkov v produkčných organizáciách, poradenských organizáciách, v organizáciách akreditovaných pre overovanie požiadaviek EMAS a pracovníkov potenciálnych organizácií pre registráciu v EMAS. Aktuálny zoznam organizácií registrovaných v EMAS na území Slovenskej republiky sa uvádza v tabuľke v prílohe č. 4.

V roku **2008** podmienky pre registráciu v EMAS splnila 1 organizácia: SEWA, a.s. Bratislava. V priebehu rokov 2008 – 2009 sa vykonával nad registrovanými organizáciami pravidelný dohľad a je možné skonštatovať, že všetky organizácie plnia požiadavky predmetného nariadenia.

Systém environmentálneho manažérstva (EMS) podľa ISO 14001 sa zaviedol v roku 2008 v 175 organizáciách. K 01. 01. 2009 bol podľa ISO 14001 certifikovaný systém environmentálneho manažérstva v 637 organizáciách SR.

Aktivita č.4: Ekodizajn výrobkov využívajúcich energiu

Zodpovedajúca aktivita podľa ETAP:

6. Pre kľúčové výrobky, procesy a služby vypracovať a odsúhlasiť ciele zamerané na výkonnosť.

Návrh opatrení:

- Úplná implementácia smernice o ekodizajne výrobkov využívajúcich energiu.
- Úplná implementácia vykonávacích opatrení podľa smernice o ekodizajne výrobkov využívajúcich energiu

Merateľný ukazovateľ pokroku:

- Príprava a schválenie zákona o environmentálnom navrhovaní a používaní výrobkov využívajúcich energiu
- Príprava nariadení vlády v nadväznosti na vykonávacie opatrenia v zmysle smernice o ekodizajne výrobkov využívajúcich energiu
- Novelizácia a doplnenie zákona č. 264/1999 Z. z. zo 7. septembra 1999 o technických požiadavkách na výrobky a o posudzovaní zhody a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Kontakt:

Ministerstvo hospodárstva SR
Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo SR

Vyhodnotenie opatrenia:

V rámci hodnotenia plnenia aktivity č. 4 možno konštatovať, že legislatíva Slovenskej republiky splnila svoju povinnosť, keď **zákonom č. 665/2007 Z. z. o environmentálnom navrhovaní a používaní výrobkov využívajúcich energiu (zákon o ekodizajne)** z 11. decembra 2007 plne implementovala smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2005/32/ES zo 6. júla 2005 o vytvorení rámca na stanovenie požiadaviek na ekodizajn výrobkov využívajúcich energiu a o zmene a doplnení smernice Rady 92/42/EHS a smerníc Európskeho parlamentu a Rady 96/57/ES a 2000/55/ES (Ú. v. EÚ L 191, 22. 7. 2005). V nasledujúcom období sa budú nariadenia o posudzovaní jednotlivých druhov výrobkov, ktoré prijme Európska komisia, preberať priamo a budú následne preložené do úradného jazyka Slovenskej republiky.

Dňa 21. októbra 2009 bola schválená **smernica Európskeho parlamentu a Rady č. 2009/125/ES o vytvorení rámca na stanovenie požiadaviek na ekodizajn energeticky**

významných výrobkov, ktorá je prepracovaným znením smernice č.2005/32/ES o vytvorení rámca na stanovenie požiadaviek na ekodizajn výrobkov využívajúcich energiu. Najvýznamnejšou úpravou je rozšírenie rozsahu pôsobnosti smernice z výrobkov využívajúcich energiu na energeticky významné výrobky. *V priebehu roka 2010 bude potrebné transponovať revidovanú smernicu do zákona č. 665/2007 Z. z. o environmentálnom navrhovaní a používaní výrobkov využívajúcich energiu (zákon o ekodizajne).*

Dňa 29. októbra 2009 schválila NR SR návrh zákona o akreditácii, ktorý vytvára podmienky na realizáciu nariadenia č. 765/2008/ES v časti akreditácie a akceptácie výstupov akreditovaných subjektov. Pripravovaná novela zákona č.264/1999 Z. z upravuje definíciu harmonizovanej slovenskej technickej normy tak, aby mohla byť využívaná ako predpoklad zhody priamo účinných právnych aktov Spoločenstva, vrátane vykonávacích nariadení Komisie k rámcovej smernici č. 2009/125/ES.

V rokoch 2008/2009 bolo prijatých deväť vykonávacích opatrení k smernici č. 2005/32/ES. Ide o tieto nariadenia:

- NARIADENIE KOMISIE (ES) č. 244/2009 z 18. marca 2009, ktorým sa vykonáva smernica Európskeho parlamentu a Rady 2005/32/ES v súvislosti s požiadavkami na *ekodizajn nesmerových svetelných zdrojov pre domácnosť*
- NARIADENIE KOMISIE (ES) č. 245/2009 z 18. marca 2009, ktorým sa vykonáva smernica Európskeho parlamentu a Rady 2005/32/ES v súvislosti s požiadavkami na *ekodizajn žiaroviek bez zabudovaného predradníka, výbojok s vysokou svietivosťou a predradníkov a svietidiel, ktoré sú schopné ovládať takéto svetelné zdroje, a ktorým sa ruší smernica Európskeho parlamentu a Rady 2000/55/ES*
- NARIADENIE KOMISIE (ES) č. 278/2009 zo 6. apríla 2009, ktorým sa vykonáva smernica Európskeho parlamentu a Rady 2005/32/ES, pokiaľ ide o požiadavky na *ekodizajn v prípade spotreby elektrickej energie externých zdrojov napájania v stave bez záťaže a ich priemernej účinnosti v aktívnom režime*
- NARIADENIE KOMISIE (ES) č. 640/2009 z 22. júla 2009, ktorým sa vykonáva smernica Európskeho parlamentu a Rady 2005/32/ES, pokiaľ ide o požiadavky na *ekodizajn elektromotorov*
- NARIADENIE KOMISIE (ES) č. 641/2009 z 22. júla 2009, ktorým sa vykonáva smernica Európskeho parlamentu a Rady 2005/32/ES, pokiaľ ide o požiadavky na *ekodizajn bezupchávkových samostatných obehových čerpadiel a bezupchávkových obehových čerpadiel integrovaných vo výrobkoch*
- NARIADENIE KOMISIE (ES) č. 642/2009 z 22. júla 2009, ktorým sa vykonáva smernica Európskeho parlamentu a Rady 2005/32/ES o požiadavkách na *ekodizajn televízorov*
- NARIADENIE KOMISIE (ES) č. 643/2009 z 22. júla 2009, ktorým sa vykonáva smernica Európskeho parlamentu a Rady 2005/32/ES o požiadavkách na *ekodizajn chladiacich spotrebičov pre domácnosť*
- NARIADENIE KOMISIE (ES) č. 859/2009 z 18. septembra 2009, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 244/2009 v súvislosti s požiadavkami na *ekodizajn ultrafialového žiarenia nesmerových svetelných zdrojov pre domácnosť*

Vyššie uvedené nariadenia sú záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch, t. j. sú záväzné a netransponujú sa do národnej legislatívy, avšak jestvujúce vnútroštátne predpisy, alebo technické normy, ktoré sú v rozpore s týmito nariadeniami, musia byť zrušené. Obdobným spôsobom musia byť zrušené aj nariadenia vlády, ktoré

transponovali smernice Európskeho parlamentu a Rady, ktoré tieto nariadenia Komisie od určitého dátumu rušia. Ide najmä o nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 594/2002 Z. z., ktorým sa ustanovujú podrobnosti o technických požiadavkách na energetickú účinnosť a postupoch posudzovania zhody na elektrické predradníky žiarivkových zdrojov svetla, ktoré je transpozíciou smernice 2000/55/ES, ktorá sa do 13.4.2010 uplatňuje súbežne s nariadením Komisie (ES) č. 245/2009 a nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 425/2000 Z. z., ktorým sa ustanovujú podrobnosti o technických požiadavkách na energetickú účinnosť a postupoch posudzovania zhody na elektrické chladničky a mrazničky pre domácnosť a ich kombinácie, ktoré je od 1. 7. 2010 nahradené nariadením Komisie (ES) č. 643/2009.

Od 1. septembra 2009 sa uplatňujú požiadavky na ekodizajn nariadenia (ES) č. 244/2009. To znamená, že od uvedeného dátumu nie je možné pre vnútorný trh Európskej únie vyrábať ani distribuovať 100W a viac klasické číre žiarovky a všetky matné žiarovky.

Slovenská republika sa zúčastnila na formulovaní požiadaviek štandardizačných mandátov na tvorbu harmonizovaných noriem, ktoré v priebehu roka 2009 schvaľovala Európska komisia prostredníctvom Výboru 98/34/ES a ktoré následne zadala európskym normalizačným organizáciám CEN, CENELEC, ETSI.

Aktivita č.5: Podpora rozvoja obnoviteľných zdrojov energie (OZE)

Zodpovedajúca aktivita podľa ETAP:

10. Finančné nástroje pre obnoviteľné zdroje energie (OZE) a energeticky účinné technológie.

Návrh opatrení:

- Prijatie legislatívnych opatrení.
- Realizácia podporného programu pre biomasu a slnečné kolektory.
- Vo väzbe na Akčný plán využívania biomasy:
  - Podpora budovania zariadení na produkciu paliva na báze poľnohospodárskej a lesnej biomasy.
  - Podpora budovania zariadení na výrobu tepla využívajúcich biomasu.
  - Podpora výstavby bioplynových staníc na kombinovanú výrobu tepla a energie, využívaním exkrementov hospodárskych zvierat.
  - Realizácia informačnej kampane - informovanie zákazníkov o prínose biomasy, stretnutia poľnohospodárov s výrobcami tepla, tvorba informačných materiálov.

Merateľný ukazovateľ pokroku:

- Dosiachnutie úrovne využívania OZE podľa cieľov Stratégie vyššieho využitia obnoviteľných zdrojov energie v SR
- Počet vybudovaných zariadení na produkciu paliva na báze poľnohospodárskej a lesnej biomasy
- Počet vybudovaných tepelných zariadení na spaľovanie biomasy
- Počet vybudovaných bioplynových staníc
- Počet realizovaných seminárov, konzultácií a odborných akcií, organizovaných rezortom pôdohospodárstva, alebo za účasti zástupcu rezortu
- Počet a zameranie informačných materiálov o biomase

- Počet projektov riešených v rámci ŠP VV so zameraním na environmentálne technológie

Kontakt:

Ministerstvo hospodárstva SR
 Ministerstvo pôdohospodárstva SR
 Slovenská inovačná a energetická agentúra

Vyhodnotenie opatrenia:

Ministerstvo hospodárstva SR v spolupráci s Ministerstvom pôdohospodárstva SR podľa úlohy B.4, v zmysle uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 383/2007 z 25. apríla 2007 k Stratégii vyššieho využitia obnoviteľných zdrojov energie v SR, vypracovalo *zákon č. 309 Z.z. z 19. júna 2009 o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnej kombinovanej výroby a o zmene a doplnení niektorých zákonov*. Cieľom predmetného zákona je implementácia smernice Európskeho parlamentu a Rady č. 2004/8/ES o podpore kogenerácie založenej na dopyte po využiteľnom teple na vnútornom trhu s energiou, ktorou sa súčasne mení a dopĺňa Smernica 92/42/EHS a Smernice Európskeho parlamentu a Rady č. 2001/77/ES o podpore elektrickej energie vyrobenej z obnoviteľných zdrojov na vnútornom trhu s elektrickou energiou.

Dňa 5. júna 2009 bola publikovaná smernica Európskeho parlamentu a Rady č. 2009/28/ES o podpore využívania energie z OZE a o zrušení smerníc 2001/77/ES a 2003/30/ES. Termín jej transpozície je do 5. decembra 2010. Smeruje k postupnému zvyšovaniu podielu energie z obnoviteľných zdrojov na 20 % v roku 2020. Smernica zároveň predpokladá vypracovanie a predloženie národných akčných plánov do roku 2010. V tejto súvislosti Ministerstvo hospodárstva SR pripravuje **Národný akčný plán pre energiu z obnoviteľných zdrojov energie** v termíne do 30. júna 2010.

Ministerstvo hospodárstva SR podporuje aktivity zamerané na vyššie využívanie obnoviteľných zdrojov energie a na využívanie progresívnych úsporných technológií aj v ***Operačnom programe Konkurencieschopnosť a hospodársky rast (OP KaHR) Os 2: Energetika, Opatrenie 2.1: Zvyšovanie energetickej efektívnosti na strane výroby aj spotreby a zavádzanie progresívnych technológií v energetike***. V roku 2008 v rámci tohto opatrenia boli vyhlásené 2 výzvy na predkladanie žiadostí o nenávratný finančný príspevok (NFP) s celkovou finančnou alokáciou 106,2 mil. Eur. Zo schválených žiadostí o NFP v rámci predmetných výziev v rámci OP KaHR v celkovej výške 71,2 mil. Eur vyplýva, že takmer 83 % schváleného NFP smeruje do projektov zameraných na využívanie OZE. V 1. polroku 2009 bola vyhlásená jedna výzva na predkladanie žiadostí o NFP s finančnou alokáciou 15 mil. Eur, u ktorej v súčasnosti prebieha hodnotiaci proces. V zmysle harmonogramu výziev na rok 2009 bude pre **opatrenia 2.1. Zvyšovanie energetickej efektívnosti na strane výroby aj spotreby a zavádzanie progresívnych technológií v energetike** v októbri 2009 vyhlásená výzva s finančnou alokáciou 44 mil. Eur.

Ministerstvo pôdohospodárstva SR sa v rokoch 2008 – 2009 podieľalo na príprave nasledujúcich strategických opatrení:

- „**Akčný plán využívania biomasy na roky 2008 – 2013**“ schválený uznesením vlády SR č. 130 zo dňa 27. februára 2008. Vypracovanie akčného plánu vyplynulo z bodu B.7 uznesenia vlády SR č. 383/2007 k Stratégii vyššieho využitia obnoviteľných zdrojov v SR. Akčný plán v súčasnom období zahŕňa priority a opatrenia zamerané na podporu produkcie a trhu biomasy. K podporným opatreniam

patria výskumné a vzdelávacie projekty týkajúce sa využitia biomasy, informačná kampaň o ekologických, ekonomických, sociálnych a ďalších aspektoch využívania biomasy.

- Dňa 8. apríla 2009 vzala vláda SR na vedomie „**Informáciu o plnení priorít akčného plánu využívania biomasy na roky 2008 – 2013**“, ktorá sa týka materiálu „**Akčný plán využívania biomasy na roky 2008 – 2013**“.
- Na základe uznesenia vlády č. 108 zo 4. februára 2009 bola schválená „**Dlhodobá stratégia využitia poľnohospodárskych a nepoľnohospodárskych plodín na priemyselné účely**“. Materiál sa týka globálneho pohľadu na možné využitie poľnohospodárskych aj nepoľnohospodárskych plodín na Slovensku na priemyselné využitie v období minimálne do roku 2015. Materiál uvažuje aj o využití plodín na iné priemyselné použitie podľa povahy, vlastností a spôsobu ich pestovania, ktoré má tradíciu v našej krajine. Stratégia zohľadňuje aktuálnu legislatívu v tejto oblasti. Novou oblasťou sú zámery pestovania poľnohospodárskych plodín, ako sú rôzne druhy energetických tráv v našich podmienkach a tiež možnosť využitia pestovania cukrovej repy pre výrobu bioetanolu.
- V súlade so Stratégiou vyššieho využívania obnoviteľných zdrojov energie, schválenej vládou SR v júli 2007 by sa v nasledujúcom období malo:
  - budovať minimálne 30 tepelných zariadení ročne na efektívne spaľovanie biomasy s priemerným inštalovaným výkonom 300 kW, čo predstavuje investičné náklady okolo 200 mil. Sk,
  - v komunálnej sfére vybudovať ročne minimálne 20 tepelných zariadení s priemerným inštalovaným výkonom 1,5 MW. Pre kombinovanú výrobu tepla a elektriny budovať ročne minimálne 15 zariadení s priemerným inštalovaným výkonom 500 kW, čo predstavuje očakávanú podporu na investičné náklady okolo 500 mil. Sk.
- MP SR pripravilo **Program rozvoja vidieka SR 2007 – 2013** (ďalej PRV), schváleného Európskou komisiou dňa 4. 12. 2007. Od 5. 12. 2008 vstúpilo do účinnosti nariadenie vlády SR č. 499/2008 o podmienkach poskytovania podpory podľa Programu rozvoja vidieka. Výška príspevku pre PRV SR 2007 – 2013 je stanovená na 1 969 418 078 Eur, ktorý je alokovaný na 98, 04% v konvergenčných regiónoch a 1,96% v ostatných oblastiach. Opatrenia PRV, ktorých efektom je vyššie využívanie obnoviteľných zdrojov energie sú:
  - **Os 1 „Zvýšenie konkurencieschopnosti sektoru poľnohospodárstva a lesného hospodárstva“** (Opatrenie 1.1: Modernizácia fariem, Opatrenie 1.6: Odborné vzdelávanie a informačné aktivity, Opatrenie 1.7: Využívanie poradenských služieb)
  - **Os 2 „Pridávanie hodnoty do poľnohospodárskych produktov a produktov lesného hospodárstva“**.

Cieľom opatrení v rámci Osi 1 a Osi 2 je zvýšiť konkurencieschopnosť poľnohospodárskych subjektov lepším využívaním výrobných faktorov a uplatňovaním nových technológií a inovácií na využitie OZE, s výnimkou veternej, vodnej a solárnej energie, na spracovanie paliva na báze poľnohospodárskej a lesnej biomasy, podporiť nové technológie a využiť nové trhy a to prostredníctvom zavádzania výroby nových produktov a novej techniky technológií: V rámci Osi 1 a Osi 2 PRV boli podporené:

- v B. Bystrici, Zvolene, Hriňovej, Kysuckom Novom Meste a pod, kde išlo o projekty najmä v bytovo – komunálnej sfére
- projekty na zariadenia na spaľovanie biomasy na poľnohospodárskych družstvách Liptovský Ondrej (drevná štiepka z TTP), Prašice (vykurovanie slamou), Turňa nad Bodvou (vykurovanie drvenou slamou v komunálnej

sfére), veľké tepelné hospodárstva - Zvolen, Šaľa, Trenčín, Tlmače, Ružomberok, Liptovský Hrádok (drewná štiepka) a približne 40 kotolní patriacich Združeniu BIOMASA Kysucký Lieskovec.

- Pôdohospodárska platobná agentúra (ďalej len „PPA“), rozpočtová organizácia zabezpečujúca administratívne činnosti súvisiace s finančnými prostriedkami z fondov EÚ a národných podpôr, smerujúcich do oblasti pôdohospodárstva a rozvoja vidieka, vyhlásila na základe rozhodnutia generálneho riaditeľa PPA č. 118/2009 výberové kolo na predkladanie žiadostí o poskytnutie nenávratného finančného príspevku z PRV 2007 – 2013 pre opatrenie 1. 1 – Modernizácia fariem v termíne od 14.9.2009 do 30.10.2009.

V rámci *Osi 3 „Kvalita života vo vidieckych oblastiach a diverzifikácia vidieckeho hospodárstva“* bolo stanovené opatrenie 3.1 „Diverzifikácia smerom k nepoľnohospodárskym činnostiam“. Cieľom tohto opatrenia je diverzifikácia smerom k nepoľnohospodárskym aktivitám. Podporovať sa bude okrem iného aj doplnková výroba nepoľnohospodárskeho charakteru vrátane využívania OZE, ako aj zariadenia geotermálneho vrtu a jeho využívania, spolu s rozvodmi s výnimkou veternej, vodnej a solárnej energie.

- V roku 2009 bolo PPA predložených 8 žiadostí o poskytnutie nenávratného finančného príspevku z PRV 2007 – 2013 pre stavbu bioplynových staníc.

Ďalej v priebehu rokov 2008 a 2009 MP SR podporilo nasledujúce vzdelávacie aktivity:

- Vzdelávací program podpory alternatívnych zdrojov energie: **Biomasa a ďalšie alternatívne zdroje energie pre vidiek**, Centrum celoživotného vzdelávania, Agroinštitút Nitra, štátny podnik,
- Kurz **Biomasa jej potenciál a reálne možnosti využitia na Slovensku** – (Zadaná žiadosť o podporu vzdelávania z PRV 2007 – 2013),
- Odborný seminár o využívaní pôdohospodárskej biomasy na energetické účely: **Biomasa a jej využitie pri výrobe elektriny a tepla, pri výrobe tekutých a pevných biopalív a štandardizácia palív z biomasy** (sprievodná akcia veľtrhu AGROKOMPLEX 2008),
- Projekt NLC - **Ústavu lesníckeho vzdelávania a poradenstva „Lesníctvo a drevárstvo“**,
- **EKOTOPFILM 2008** : Envirofórum „Aktuálne výzvy trvalo udržateľného rozvoja“,
- 3. ročník medzinárodnej konferencie „**Bioplynové stanice 2009**“ vo februári 2009 pod záštitou MP SR,
- **VII. International Slovak Biomas Forum – ISBF 2009**,
- Konferencie: „Lesná biomasa – perspektívny zdroj energie“ a „Zmierňovanie následkov globálnej krízy – Drevo ako strategická surovina“,
- Odborné semináre: „Topoľ sivý – perspektívna drevina v nížinách“ a „Využitie drevnej štiepky pre výrobu tepla“,
- Propagačný bulletin: „Výskum a realizácia výsledkov produkcie palivovej drevnej biomasy a jej energetického využitia na Slovensku“ (vydané NLC Zvolen, r. 2009),
- **AGROKOMPLEX 2009**: seminár „Využitie poľnohospodárskej biomasy v prvovýrobe“,
- Medzinárodná konferencia „**Poľnohospodárska biomasa – alternatívny zdroj energie**,“
- **EKOTOPFILM 2009** :Konferencia „**Trvalo udržateľný rozvoj – trendy 2009**“,
- V roku 2008 - 2009 sa Ministerstvo pôdohospodárstva SR, ako odborný garant v spolupráci s príslušnými príspevkovými a rozpočtovými organizáciami, podieľalo na

informačnej kampani o možnosti využívania biomasy na energetické účely pri výrobe tepla, na produkciu bioplynu ako aj náhrady klasických druhov palív na farme. Na financovanie kampane bolo vyčlenených 1 250 000 Sk,

- V rámci informačnej kampane bol pod záštitou Ministerstva pôdohospodárstva SR v roku 2008 Technickým skúšobným ústavom pôdohospodárskym vypracovaný informačný materiál o možnostiach využitia poľnohospodárskej biomasy na energetické účely,
- Zriadenie internetovej stránky: www.polnohospodarskabiomasa.sk,
- MP SR vytvorilo „Pracovnú skupinu pre biomasu“, ktorá začala svoju činnosť v júni 2009 na MP SR a je zložená zo zástupcov relevantných ústredných orgánov štátnej správy, vedeckých inštitúcií a výrobnjej praxe.
- Ministerstvo pôdohospodárstva SR v spolupráci so Združením vzdelávacích zariadení pre pôdohospodárstvo a rozvoj vidieka – EUROPEA SLOVAKIA pripravilo vzdelávací projekt pre stredné odborné a vysoké školy. Ide o návrh na zavedenie systematickej prípravy odborníkov pre oblasť využívania obnoviteľných zdrojov energie z poľnohospodárstva na univerzitách a stredných školách.

V súvislosti s podporou obnoviteľných zdrojov energie sa v rámci **prioritnej osi č. 3 Operačného programu Životné prostredie** realizovalo 33 projektov, pričom 19 z nich je zameraných na využívanie alternatívnych - obnoviteľných zdrojov energie akými sú slnečná energia a biomasa. V súčasnej situácii nebolo možné zo strany Ministerstva životného prostredia SR vyhodnotiť indikátory súvisiace s danou aktivitou v plnom rozsahu, nakoľko projekty sú v procese prípravy zmlúv, resp. v počiatočnej fáze realizácie projektu. Zoznam podporených projektov je uvedený v prílohe č. 5.

Aktivita č.6: Podpora využívania biopalív v doprave

Zodpovedajúca aktivita podľa ETAP:

10. Finančné nástroje pre obnoviteľné zdroje energie (OZE) a energeticky účinné technológie.

Návrh opatrení:

- Realizácia Národného programu využívania biopalív v doprave.
- Rozpracovať Národný program využívania biopalív po roku 2010.

Merateľný ukazovateľ pokroku:

Plnenie cieľov Národného programu využívania biopalív v doprave.

Kontakt:

Ministerstvo hospodárstva SR
Ministerstvo pôdohospodárstva SR

Vyhodnotenie opatrenia:

V oblasti biopalív má Slovensko ambície naplniť referenčné hodnoty pre biopalivá, ktoré sú pre členské krajiny EÚ stanovené na úrovni 5,75 % e. o. do 31. 12. 2010 a 10 % e. o. do 31. 12. 2020 (e. o. je vyjadrenie v energetickom obsahu). Strategickým cieľom je do roku 2020 dosiahnutie 12 - 14 % podielu obnoviteľných zdrojov na celkovej spotrebe energií republiky.

Aktivity realizované v SR v rokoch 2008 – 2009 na podporu využívania biopalív:

- Realizácia programu biopalív sa v roku 2008 a 2009 uskutočňuje reťazcom podnikateľských subjektov „pestovateľ/chovateľ – spracovateľ – výrobca biozložiek a motorových palív – distribútor – spotrebiteľ/zákazník“.
- Vláda SR dňa 9.4.2008 schválila uznesením č. 220/2008 „Návrh koncepcie vyššieho využitia biopalív v doprave v podmienkach SR“. Surovinové zabezpečenie programu biopalív je preukázané v „Akčnom pláne využívania biomasy na roky 2008 – 2013“, ku ktorému vláda SR prijala uznesenie č. 130/2008. Očakávanými skutočnosťami, ktoré zásadne ovplyvnia nielen ďalší rozvoj v oblasti biopalív, ale aj koncepciu biopalív do roku 2020 a neskôr, sú predovšetkým Európskou komisiou predstavené návrhy zmien vo forme integrovaného „klimaticko-energetického balíčka“.
- Dňa 2. júla 2008 bol vládou schválený návrh nariadenia vlády Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 246/2006 Z. z. o minimálnom množstve pohonných látok vyrobených z obnoviteľných zdrojov v motorových benzínach a motorovej naftě uvádzaných na trh Slovenskej republiky“.
- V novembri 2008 bola schválená predbežná slovenská technická norma STN P 65 6535, ktorá bola Slovenským ústavom technickej normalizácie vydaná s platnosťou od 1. januára 2009. Predbežná slovenská technická norma je určená na praktické overenie požiadaviek na palivo s takýmto vysokým obsahom biozložky až do júla 2011.
- Európsky parlament a Rada prijali 23. apríla 2009 smernicu o podpore využívania energie z OZE a o zmene a doplnení a následnom zrušení smerníc 2001/77/ES a 2003/30/ES. Novoprijatou smernicou sa ustanovuje spoločný rámec presadzovania energie z obnoviteľných zdrojov. V nadväznosti na uvedenú smernicu prijme Slovenská republika v 1. polroku 2010 akčný plán pre energiu z obnoviteľných zdrojov energie, kde budú stanovené národné ciele pre podiel energie z obnoviteľných zdrojov energie spotrebovanej v doprave.
- Vláda SR na svojom zasadnutí dňa 17. júna 2009 vzala na vedomie „Správu o používaní biozložiek v motorových palivách v roku 2008 v zmysle nariadenia vlády SR č. 246/2006 Z. z.“. Keďže právna transpozícia a pripravenosť SR na praktickú implementáciu rozhodujúcich zmien z „klimaticko-energetického balíčka“ si vyžiada určité časové obdobie, ministerstvo v predmetnom materiáli navrhlo niektoré opatrenia pre vyššie využitie biopalív na prechodné obdobie do roku 2012.
- Vo väzbe na plnenie uznesenia vlády SR č. 220/2008 z 9. apríla 2008 prijatého k „Návrhu koncepcie vyššieho využitia biopalív v doprave v podmienkach SR“, k úlohe B.1 Ministerstvo pôdohospodárstva SR v spolupráci s Ministerstvom životného prostredia SR pripravilo pre Ministerstvo financií SR podklady, týkajúce sa úprav sadzieb spotrebných daní z palivových zmesí (s biopalivami) k návrhu novely zákona č. 98/2004 Z. z. o spotrebnej dani z minerálneho oleja v znení neskorších predpisov a zákona č. 105/2004 Z.z. o spotrebnej dani z liehu v znení neskorších predpisov a súvisiacich vykonávacích predpisov, pre procedurálny postup notifikácie Európskou komisiou a v súlade so smernicou 2003/96/ES.
- Dňa 22. 09. 2009 navrhlo Ministerstvo pôdohospodárstva SR k novele zákona SR č. 98/2004 Z. z. o spotrebnej dani z minerálneho oleja, ktorú predkladalo Ministerstvo financií SR na rokovanie vlády SR, zavedenie nulovej spotrebnej dane na biozložky v palive pri vysoko percentných palivových zmesiach – B100 a B30.
- V súvislosti s úlohou B. 3 v európskom 7. rámcovom programe výskumu a vývoja podporovať zaradenie projektov a úloh z európskej technologickej platformy pre biopalivá, riešených v Slovenskej republike, MP SR vypracovalo a predložilo požadované podklady.

- V rámci operačného programu rozvoja vidieka Ministerstvo pôdohospodárstva upriamilo svoju pozornosť na oblasť priamych platieb na energetické plodiny, konkrétne na finančnú podporu produkcie biomasy na energetické využitie v pôdohospodárstve a v ostatných odvetviach prostredníctvom MP SR. Podmienky poskytovania tohto druhu podpory v SR stanovuje nariadenie vlády SR č. 158/2007 Z.z. zo 14. marca 2007 a nariadenie č. 580/2007 Z.z. z 5. decembra 2007.
- Dňa 11. februára 2009 bola uznesením NR SR schválená novela zákona č. 139/1998 Z.z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov, ktorá zjednodušuje proces povolení pre pestovanie konopy siatej, ktorá sa pestuje pre vlákno z rastlín a olej zo semien, alebo pre rôzne priemyselné využitie nadzemnej časti. Konopa siata je perspektívna energetická plodina na Slovensku.

Aktivita č.7: Podpora inovatívnych environmentálnych technológií

Zodpovedajúca aktivita podľa ETAP:

1. Zlepšenie a rozšírenie výskumu, vývoja a zavádzania do praxe, zlepšenie koordinácie medzi relevantnými programami.
10. Finančné nástroje pre obnoviteľné zdroje energie (OZE) a energeticky účinné technológie.
11. Opatrenia na podporu enviro-projektov v priemysle

Návrh opatrenia:

Zameranie štátnej pomoci na podporu riešenia enviro - inovačných projektov a podporu uvádzania ich výsledkov do praxe.

Merateľný ukazovateľ pokroku:

Počet podporených projektov zameraných na inovatívne environmentálne technológie

Kontakt:

Ministerstvo hospodárstva SR v spolupráci s Ministerstvom životného prostredia SR

Vyhodnotenie opatrenia:

Základnými strategickými dokumentmi Ministerstva hospodárstva SR pre oblasť inovácií je **Inovačná stratégia SR na roky 2007 až 2013 na základe uznesenia vlády SR č. 265/2007** a **Inovačná politika SR na roky 2008 až 2010 uznesenia vlády SR č. 128/2008**, ktorými bola vytvorená široká škála nástrojov pre oblasť inovačných aktivít a na podporu inovatívnych firiem. Strategickým cieľom Inovačnej stratégie do roku 2013 je dosiahnuť, aby sa inovácie stali jedným z hlavných nástrojov rozvoja znalostnej ekonomiky a zabezpečovania vysokého hospodárskeho rastu. Hlavným cieľom Inovačnej politiky SR na roky 2008 až 2010 je rozpracovanie jednotlivých opatrení Inovačnej stratégie SR na roky 2007 až 2013 na konkrétne opatrenia a úlohy, ktorých plnenie má vytvoriť priaznivé podmienky pre tvorbu a implementáciu podporných mechanizmov pre vznik a rozvoj regionálnych inovačných štruktúr, inovatívnych podnikov, partnerstva a spolupráce podnikov a univerzít v oblasti výskumu, vývoja a inovácií. Oba materiály boli vypracované vo väzbe na materiál „**Nový začiatok lisabonskej stratégie**“⁵, v ktorom jedným z hlavných opatrení je zvýšené presadzovanie environmentálnych inovácií dynamizáciou implementácie Akčného plánu na

⁵ KOM(2005) 24 v konečnom znení. - Spoločne pracujeme na hospodárskom raste a zamestnanosti. Nový začiatok Lisabonskej stratégie.

podporu environmentálnych technológií. Vo väzbe na zameranie a ciele prijatej inovačnej stratégie bude štátna pomoc v budúcom období zameraná aj na:

- realizáciu úsporných programov zameraných na znižovanie energetickej a materiálovej náročnosti priemyslu,
- riešenie enviro-inovačných projektov,
- zavádzanie nízkoemisných, nízkoodpadových a energeticky úsporných technológií (zavádzanie environmentálne priaznivých výrobných technológií), ktorými sa zabezpečí znižovanie emisií znečisťujúcich látok a minimalizácia produkcie odpadov.

V roku 2008 nadobudla účinnosť novela zákona č. 172/2005 Z. z. o organizácii štátnej podpory výskumu a vývoja (zákon č. 233/2008 Z. z.) a v roku 2009 nadobudol účinnosť zákon č. 185/2009 Z. z. o stimuloch pre výskum a vývoj a o doplnení zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov, ktoré riešia problematiku inovácií.

Podpora výskumu sa uskutočňuje prostredníctvom **verejných výziev Agentúry na podporu výskumu a vývoja (APVV)** formou spolufinancovania projektov. V roku 2008 tvoril podiel spolufinancovaných projektov z verejných zdrojov približne 30 %. Na základe uznesenia vlády č. 808/2008, ktoré ukladá prijať také opatrenia, aby verejné zdroje určené na podporu projektov aplikovaného výskumu a vývoja v roku 2009 predstavovali 50 % zo zdrojov APVV určených na všetky výskumné projekty (základného aj aplikovaného výskumu), došlo k výraznému zvýšeniu podielu financovania projektov aplikovaného výskumu. Celková finančná alokácia finančných prostriedkov v APVV, na tento typ projektov, pre rok 2009 predstavuje sumu 16,6 mil. Eur (500 mil. Sk).

Odborné orgány APVV vyhlásili v mesiacoch január a február 2009 3 výzvy. Vybrané projekty bude priebežne monitorovať Ministerstvo školstva SR. Finančná podpora APVV bude smerovaná do rozvoja takých technických a technologických riešení v malých podnikoch, ktoré vyžadujú istú mieru výskumu alebo vývoja, na ktoré si však malé firmy nedokážu vytvoriť dostatočné alebo dostatočne rýchlo vlastné zdroje. Zároveň budú umožnené aj také riešenia, pri ktorých k výskumu alebo vývoju dôjde v spolupráci s inými organizáciami zameranými na výskum a vývoj, t. j. technologickým transferom. Očakáva sa i spolupráca univerzít a Slovenskej akadémie vied s podnikateľským prostredím.

Podpora inovatívnych environmentálnych technológií sa zabezpečuje i v rámci realizácie **operačného programu OP KaHR**. V roku 2008 boli v rámci podopatrenia 1.1.1 „Podpora zavádzania inovácií a technologických transferov“ (Schéma štátnej pomoci na podporu zavádzania inovatívnych a vyspelých technológií v priemysle a službách) vyhlásené 2 výzvy:

- V rámci výzvy KaHR – 111SP – 0801 bolo z 308 žiadostí schválených NFP pre 32 projektov v celkovej sume 47,1 mil Eur.
- V rámci výzvy KaHR – 111DM – 0801 bolo predložených 205 žiadostí a NFP získalo 87 projektov v sume 11,9 mil Eur.

V roku 2008 bola vyhlásená výzva i v rámci Schémy štátnej pomoci na podporu inovácií prostredníctvom projektov priemyselného výskumu a experimentálneho vývoja v rámci opatrenia 1.3. „Podpora inovačných aktivít v podnikoch“. V rámci výzvy bolo predložených 46 žiadostí v celkovej výške 39,17 mil. Eur (1,18 mld. Sk).

Pôvodne stanovený termín závierky prijímania žiadostí o NFP bol predĺžený do 30. apríla 2009. V súčasnosti prebieha odborné hodnotenie žiadostí o NFP; ukončenie procesu schvaľovania predpokladá v III. štvrtroku 2009.

V roku 2009 boli do 5. 9. 2009 v rámci podopatrenia 1.1.1 vyhlásené dve a v rámci opatrenia 1.3 jedna výzva, menovite:

- KaHR – 111DM – 0901 Schéma na podporu zavádzania inovatívnych a vyspelých technológií v priemysle a službách (schéma pomoci de minimis), celková alokácia 25 mil. Eur s termínom predkladania žiadostí do 14. 9. 2009,
- KaHR – 111SP – 0902 Schéma štátnej pomoci na podporu zavádzania inovatívnych a vyspelých technológií v priemysle a službách, celková alokácia 85 mil. Eur, termín predkladania žiadostí do 2. 11. 2009,
- KaHR – 13DM – 0901 Schéma na podporu inovácií, zavádzania systémov manažérstva kvality, ochrany priemyselných práv a zavádzania technických noriem do výrobnjej praxe a služieb (schéma pomoci de minimis), celková alokácia 15 mil. Eur, termín predkladania žiadostí do 3. 12. 2009.

V rámci spomínaných výziev neboli v období od 1. januára do 30. júna 2009 čerpané žiadne finančné prostriedky. Očakávané čerpanie do konca roka 2009:

- výzva KaHR-111SP-0801 - **15,4 mil. Eur**,
- výzva KaHR-111DM-0801 - **2,2 mil. Eur**,
- výzva KaHR-13SP-0801 - **3,9 mil. Eur**.

Ministerstvo hospodárstva SR spustilo tiež program vyššieho využitia biomasy a slnečnej energie v domácnostiach, ktorý vychádza z uznesenia vlády SR č. 383/2007 k návrhu Stratégie vyššieho využitia obnoviteľných zdrojov energie v SR. Tento program slúži k plneniu cieľov v oblasti výroby tepla z biomasy a slnečnej energie. Predmetom programu je poskytnutie dotácie na kotol na biomasu a slnečné kolektory prostredníctvom podpory domácnosti, ktoré si nainštalujú tieto zariadenia. Na tento program bolo v roku 2009 vyčlenených 8 mil. Eur. Program presne špecifikuje podmienky a určuje požiadavky pre poskytovanie dotácií, výšku dotácií, základné technické požiadavky na uvedené zariadenia vrátane vykonávania kontroly tohto programu. Administrátorom programu je Slovenská inovačná a energetická agentúra (SIEA).

Aktivita č.8: Environmentálna štátna pomoc

Zodpovedajúca aktivita podľa ETAP:

10. Finančné nástroje pre obnoviteľné zdroje energie (OZE) a energeticky účinné technológie
11. Opatrenia na podporu enviro-projektov v priemysle

Návrh opatrení:

Z prostriedkov Environmentálneho fondu podporovať:

- využívanie malých, lokálnych obnoviteľných zdrojov energie na výrobu tepla a teplej úžitkovej vody,
- využívanie nízkoemisných zdrojov na výrobu tepla a teplej úžitkovej vody,
- zavádzanie čistejších technológií so zameraním na BAT technológie.

Zameranie štátnej pomoci na podporu riešenia enviro inovačných projektov a podporu uvádzania ich výsledkov do praxe.

Merateľný ukazovateľ pokroku:

Množstvo finančných prostriedkov poskytnutých na podporu projektov:

- so zameraním na využívanie malých, lokálnych obnoviteľných zdrojov energie
- so zameraním na využívanie nízkoemisných zdrojov
- so zameraním na zavádzanie čistejších technológií so zameraním na BAT technológie

Počet podporených projektov zameraných na inovatívne environmentálne technológie.

Kontakt:

Ministerstvo životného prostredia SR
Environmentálny fond

Vyhodnotenie opatrenia:

Cieľom Environmentálneho fondu je uskutočňovanie štátnej podpory starostlivosti o životné prostredie a o tvorbu životného prostredia na princípoch trvalo udržateľného rozvoja. Environmentálny fond na tieto činnosti poskytuje nielen podporu formou dotácie, ale aj podporu formou úveru s výrazne nižšou úrokovou sadzbou ako poskytujú komerčné banky. Fond plní opatrenia v zmysle uznesenia vlády SR č. 19 z 9. januára 2008 v rámci jednotlivých oblastí a aktivít, na ktoré fond poskytuje podporu v takom rozsahu, v akom sú jeho možnosti, a podľa žiadosti pre príslušné roky.

V oblasti ochrany ovzdušia a ozónovej vrstvy zeme sa Environmentálny fond zameriava na tieto aktivity:

Aktivita A/1a Podpora výroby tepla a teplej úžitkovej vody prostredníctvom využívania nízkoemisných zdrojov;

Aktivita A/1b Podpora výroby tepla, teplej úžitkovej vody elektrickej energie prostredníctvom využívania obnoviteľných zdrojov;

Aktivita A/1c Podpora výroby tepla, teplej úžitkovej vody a elektrickej energie prostredníctvom využívania obnoviteľných zdrojov pre fyzické osoby;

Aktivita A/2a Podpora koncových technológií znižovania znečistenia ovzdušia;

Aktivita A/2b Podpora investícií do čistejších technológií so zameraním na najlepšie dostupné technológie (BAT), používanie náhradných surovín a látok, dôsledkom ktorých je zníženie emisií do ovzdušia;

Aktivita A/3 Podpora projektov zameraných na zlepšenie kvality ovzdušia;

Aktivita A/4 Podpora aktivít zameraných na vylúčenie používania látok poškodzujúcich ozónovú vrstvu Zeme (LPOV) a na ich zber, recykláciu, regeneráciu a zneškodňovanie.

Doposiaľ boli žiadosti týkajúce sa poskytnutia podpory formou dotácie na rok 2008, podané iba pre aktivity A/1b a A/1c, čo predstavuje celkový objem poskytnutých finančných prostriedkov vo výške 84 169 000,00 Sk. O poskytnutie finančnej podpory vo forme dotácií v rámci zvyšných aktivít nebol prejavovaný záujem.

Výška poskytnutej podpory:

- aktivita A/1c - 38 ks a celková poskytnutá suma je 19 334 000,00 Sk
- aktivita A/1b - 29 ks a celková poskytnutá suma je 64 835 000,00 Sk.

Počas roku 2008 prebiehal príjem a evidovanie žiadostí o poskytnutie podpory pre rok 2009. V roku 2009 boli z Environmentálneho fondu poskytnuté finančné prostriedky na podporu projektov v oblasti Ochrany ovzdušia a ozónovej vrstvy Zeme v celkovej výške 1 019 635,- Eur, a to v nasledujúcich aktivitách:

- aktivita A/1a – 4 ks a celková poskytnutá suma je 100 349,00 Eur
- aktivita A/1b – 8 ks a celková poskytnutá suma je 919 286,00 Eur.

V oblasti poskytovania podpory formou úverov z Environmentálneho fondu bola poskytnutá environmentálna štátna pomoc v období 01/2008 – 10/2008 na podporu projektov v celkovej výške 76 000 000,00 Sk. Poskytnutie úverov v oblasti Ochrany ovzdušia a ozónovej vrstvy Zeme bolo v roku 2009 vyčlenených 1 759 278,00 Eur. Podrobnejší prehľad o podporených projektoch a výške poskytnutých prostriedkov je znázornený v prílohe č. 6.

Napriek tomu že Environmentálny fond disponuje jednotlivými oblasťami a aktivitami na zlepšovanie stavu životného prostredia, v súčasnosti stále zaznamenáva nedostatok žiadostí o podporu v týchto oblastiach, v niektorých aktivitách dokonca žiadne. Z prostriedkov Environmentálneho fondu sa môžu podporovať projekty ETAP v závislosti od počtu žiadostí o podporu a od zdroja príjmu Environmentálneho fondu tak, aby dochádzalo k zlepšovaniu stavu životného prostredia.

Aktivita č.9: Recyklačný fond

Zodpovedajúca aktivita podľa ETAP:

11. Opatrenia na podporu enviro - projektov v priemysle

Návrh opatrenia:

V súvislosti s vyššie uvedenými cieľmi podporovať nové technológie na recykláciu a zhodnocovanie odpadov a uvádzať ich do praxe.

Merateľný ukazovateľ pokroku:

Množstvo finančných prostriedkov na podporu nových technológií na recykláciu a zhodnocovanie odpadov a ich uvádzanie do praxe.“

Kontakt:

Ministerstvo životného prostredia SR
Recyklačný fond

Vyhodnotenie opatrenia:

Zámerom Recyklačného fondu bola snaha o zapracovanie predkladaných zmien a doplnení zákona č. 223/2001 Z. z. o odpadoch a zákona č. 529/2005 Z. z. o obaloch za účelom zabezpečenia nasledujúcich cieľov na roky 2008 –2015:

- realizovať zásadu, aby všetky recyklačné poplatky, rovnako ako príspevky do Recyklačného fondu, ktoré zaplatia obyvatelia SR v cene tovarov, boli použité len na podporu zberu, triedenia a zhodnocovania odpadov a s nimi priamo súvisiace aktivity,
- získať nové suroviny pre priemysel, zvýšiť ich podiel z dnešných 160 tis. ton ročne na 1 mil. ton vytriedeného a recyklovaného odpadu ročne v roku 2015 a 1,5 mil. ton ročne v roku 2020 a tým znížiť závislosť SR od dovozu,
- iniciovať a podporiť recyklačný priemysel ako nové priemyselné odvetvie s jeho konkurencieschopnosťou v rámci EÚ do roku 2012 a v konečnom dôsledku prispieť k zvýšeniu objemu daní pre príjem do štátneho rozpočtu,
- v rámci recyklačného priemyslu vytvoriť do roku 2015 cca 6200 nových dlhodobu udržateľných pracovných miest a do roku 2020 ďalších cca 4000 nových pracovných miest,
- zapojiť všetkých 2924 miest a obcí (teraz je to cca 1 800) do separovaného zberu komunálnych odpadov do roku 2010,
- do roku 2015 dosiahnuť zhodnocovanie odpadov na úrovni 80% až 95% (podľa jednotlivých komodít) a tým dosiahnuť trvalé plnenie limitov zhodnocovania odpadov stanovených EÚ a vládou SR.

Vzhľadom na to, že sa v roku 2008 a ani v roku 2009 nepodarilo uviesť navrhované zmeny do zákonov, každoročne sa znižuje množstvo finančných prostriedkov plynúcich do Recyklačného fondu a využívaných pri separovanom zbere. Navyše negatívny vplyv na systém zberu, zvozu a recyklácie odpadov mala ku koncu roka 2008 finančná kríza, ktorá

zapríčinila najväčšie škody práve v recyklačnom priemysle. Predovšetkým však z dôvodu neprijatia navrhovaných zmien zákona sú ohrozené všetky stanovené ciele pre roky 2008 až 2010.

Recyklačný fond nemôže podporovať aktivity zamerané priamo na výskum inovatívnych technológií. Zákon č. 223/2001 však umožňuje podporu aktivít zameraných na aplikáciu nových recyklačných technológií do praxe. V roku 2008 boli v rámci Recyklačného fondu schválené dotácie na projekty podporujúce recykláciu a zhodnotenie komodít v objeme 88 937,00 Eur. Relatívne malá suma poskytnutá recyklačnému priemyslu na inovatívne projekty je spôsobená aj priaznivou situáciou v budovaní recyklačných kapacít. Pre väčšinu komodít Recyklačného fondu je na Slovensku už vybudovaná potrebná kapacita na ich spracovanie. Podrobný popis kapacít recyklácie odpadov na Slovensku z pohľadu súčasného stavu ako aj výhľadu do budúcnosti je uvedený v prílohe č. 7.

Aktivita č.10: Zelené verejné obstarávanie

Zodpovedajúca aktivita podľa ETAP:

19. Podpora verejného obstarávania pre environmentálne technológie.

Návrh opatrení:

Realizovať aktivity na dosiahnutie priorít NAP GPP:

- Vytvoriť medzirezortnú pracovnú skupinu ako poradný orgán ministra životného prostredia, ktorá bude zložená zo strán zainteresovaných v procese GPP.
- Spracovať a vydať metodickú príručku ku GPP v podmienkach SR.
- Prostredníctvom školení sprístupniť odborné informácie verejným obstarávateľom a obstarávateľom
- Vytvoriť účinný komunikačný a informačný systém pre GPP s cieľom poskytovania aktualizovaných informácií na web stránkach MŽP SR a SAŽP, propagačno-informačných materiálov a organizovania seminárov.
- Pravidelne monitorovať plnenie uznesenia vlády č. 944/2007 o implementácii NAP GPP v jednotlivých rezortoch.
- Zvýšiť podiel obstaraných produktov a služieb pre MŽP SR zeleným verejným obstarávaním o 30% voči súčasnému stavu

Merateľný ukazovateľ pokroku:

- Plnenie cieľov NAP GPP
- Podiel uplatnených environmentálnych špecifikácií vo verejných zákazkách
- Podiel obstaraných produktov a služieb pre MŽP za rok zeleným verejným obstarávaním voči produktom a službám obstaraným klasickým verejným obstarávaním

Kontakt:

Ministerstvo životného prostredia SR

Slovenská agentúra životného prostredia, Centrum environmentálneho manažérstva

Úrad pre verejné obstarávanie

Vyhodnotenie opatrenia:

V Slovenskej republike je podpora realizácie GPP zabezpečená prostredníctvom „Národného akčného plánu pre zelené verejné obstarávanie v SR na roky 2007-2010“ (ďalej

len „NAP GPP“), ktorý dňa 7. 11. 2007 schválila vláda SR uznesením č. 944. Strategickým cieľom NAP GPP je zlepšiť environmentálne správanie sa verejného sektora prostredníctvom zvýšenia úrovne uplatňovania GPP s cieľom dosiahnuť do konca roku 2010 jeho priemernú úroveň 50%, vytýčenú EK. Na dosiahnutie tohto cieľa boli v rámci NAP GPP stanovené aktivity, gestorom ktorých je Ministerstvo životného prostredia SR v spolupráci so Slovenskou agentúrou životného prostredia.

Významné aktivity realizované MŽP SR a SAŽP CEM v rámci plnenia cieľov NAP GPP v rokoch 2008 - 2009:

- **Vytvorenie medzirezortnej pracovnej skupiny pre GPP**, v ktorej sú zastúpení zástupcovia vecne príslušných rezortov (MF SR, MŠ SR, MVRR SR, MH SR, ÚVO SR, ÚNMS SR), všetkých 8 samosprávnych krajov, Združenia miest a obcí Slovenska, Republikovej únie zamestnávateľov a Podnikateľskej aliancie Slovenska. Ustanovujúce zasadnutie pracovnej skupiny sa uskutočnilo dňa 11.04.2008.
- **Realizácia projektu „Vzdelávanie verejných obstarávateľov, obstarávateľov a dodávateľov o uplatňovaní environmentálnych špecifikácií vo verejnom obstarávaní“**, financovaného z EF, v rámci ktorého boli uskutočnené aktivity :
  - **spracovanie a vydanie metodickej príručky** pre verejných obstarávateľov a obstarávateľov „Verejné obstarávanie pre lepšie životné prostredie. Základné informácie, predpisy, postupy a odporúčania pre zelené verejné obstarávanie“ a informačného letáka so základnými informáciami o GPP v súlade s NAP GPP;
  - **školenie verejných obstarávateľov a obstarávateľov** pod názvom „Verejné obstarávanie pre lepšie životné prostredie“ dňa 25. 11. 2008 v SEV Modra-Harmónia;
  - prezentácia problematiky GPP v rámci **seminára pre súkromný sektor** „EMAS - nástroj spoločensky zodpovedného podnikania“, ktorý sa uskutočnil 11. 11. 2008 v SEV Modra Harmónia;
  - príprava **propagačných predmetov** za účelom zvýšenia povedomia a informovanosti o GPP.
- **Vytvorenie informačného systému** k problematike GPP na web stránke SAŽP, realizácia pravidelnej aktualizácie a dopĺňanie nových informácií.
- **Sprístupňovanie informácií o realizácii GPP zainteresovaným stranám** prostredníctvom školení, seminárov a článkov v odborných periodikách.
- **Pravidelné monitorovanie plnenie uznesenia vlády č.944/2007 o implementácii NAP GPP** v jednotlivých rezortoch prostredníctvom dotazníkového prieskumu. Výsledky monitorovania boli spracované do Správ o implementácii NAP GPP v roku 2007 a v roku 2008, ktoré boli vládou SR vzaté na vedomie.

Za účelom podpory GPP v SR sa Slovenská republika zapojila do medzinárodného projektu **"Implementácia stratégie GPP - aktivity zamerané na zvyšovanie povedomia a šírenie informácií o GPP"**, realizovaného EK v spolupráci s medzinárodným tréningovým centrom ITCILO. V rámci projektu boli vyškolení dvaja národní experti (zástupca MŽP SR a SAŽP) a dňa 14.10.2009 bola v hoteli Bôrik v Bratislave realizovaná národná konferencia „Zelené verejné obstarávanie - Cesta k zmene“, na ktorej vystúpili aj medzinárodní experti z EK a ITCILO.

Významné aktivity realizované ÚVO v rámci plnenia cieľov NAP GPP v rokoch 2008 - 2009:

- **Začlenenie prednášky v rozsahu dvoch hodín o problematike GPP v rámci preškolenia externých školiteľov ÚVO** k zákonu č. 232/2008 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Preškolenie o problematike GPP bolo realizované zástupcom MŽP SR, uvedeného preškolenia organizovaného ÚVO sa zúčastnilo 45 externých školiteľov ÚVO.
- **Zaradenie cca 30 minútovej prezentácie o NAP GPP od roku 2008 do zmluvy o vykonávaní odbornej prípravy na získanie odbornej spôsobilosti na verejné obstarávanie** medzi ÚVO a organizátormi odbornej prípravy. V zmysle uvedeného sa v roku 2008 uskutočnilo 22 kurzov odbornej prípravy na získanie odbornej spôsobilosti na verejné obstarávanie, ktoré ukončilo 299 absolventov; v roku 2009 sa do 30. 09. 2009 uskutočnilo 11 kurzov odbornej prípravy na získanie odbornej spôsobilosti na verejné obstarávanie, ktoré ukončilo 133 absolventov.
- **Spolupráca s MŽP SR a SAŽP CEM pri plnení niektorých úloh NAP GPP:** členstvo v medzirezortnej pracovnej skupine pre GPP, pripomienkovanie materiálov súvisiacich s problematikou GPP, poskytnutie podkladov v rámci priebežného monitorovania úrovne GPP v SR

Podiel zelených zákaziek voči klasickým verejným zákazkám v roku 2008:

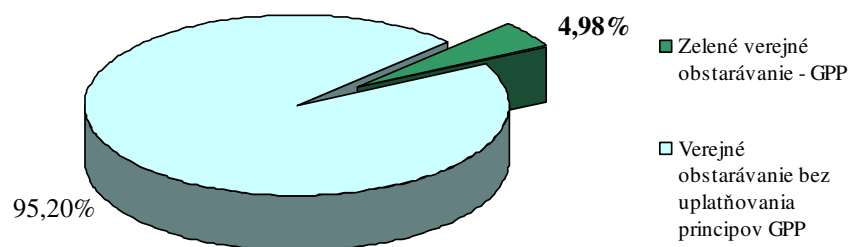
Za účelom monitorovania a hodnotenia úrovne GPP v SR bol v roku 2009 realizovaný dotazníkový prieskum, ktorého závery boli zapracované do **Správy o implementácii Národného akčného plánu pre zelené verejné obstarávanie v SR na roky 2007 – 2010 za rok 2008**, ktorú dňa 17.06.2009 vzala vláda SR na vedomie.

Priemerná úroveň uplatňovania princípov GPP v SR bola stanovená na základe 2 indikátorov:

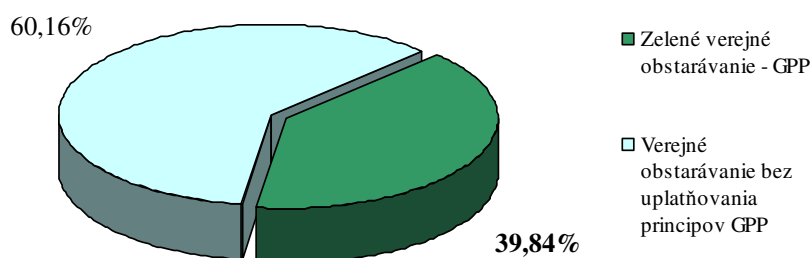
1. % GPP z celkového verejného obstarávania vo väzbe na počet zákaziek (uzatvorených zmlúv a objednávok)
2. % GPP z celkového verejného obstarávania vo väzbe na hodnotu uskutočnených zákaziek (uzatvorených zmlúv a objednávok s DPH).

Monitorovanie sa realizovalo dotazníkovým prieskumom, na ktorom sa zúčastnilo 84 subjektov (celkovo bolo oslovených 275 organizácií). **Na základe indikátora 1 bola vyhodnotená priemerná úroveň GPP 4,98% a na základe indikátora 2 dosiahla priemerná úroveň GPP 39,84%.** Veľký percentuálny rozdiel medzi výsledkami priemernej úrovne je spôsobený tým, že v prípade indikátora 1 je váha zákaziek na rovnakej úrovni, no v prípade indikátora 2 zákazka s vyššou hodnotou preváži zákazku s nižšou hodnotou.

Graf 1 Priemerná úroveň GPP stanovená na základe indikátora 1

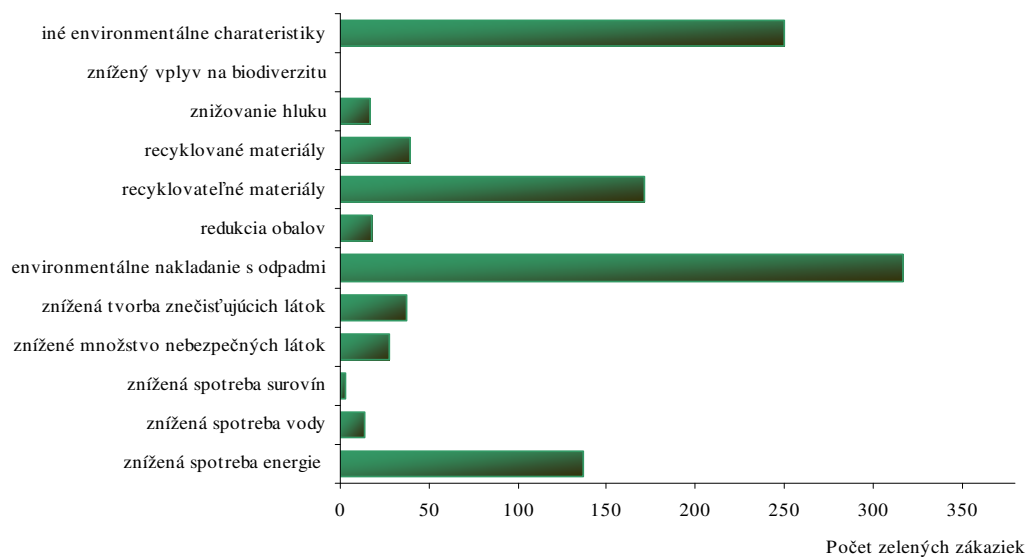
Graf 2 Priemerná úroveň GPP stanovená na základe indikátora 2

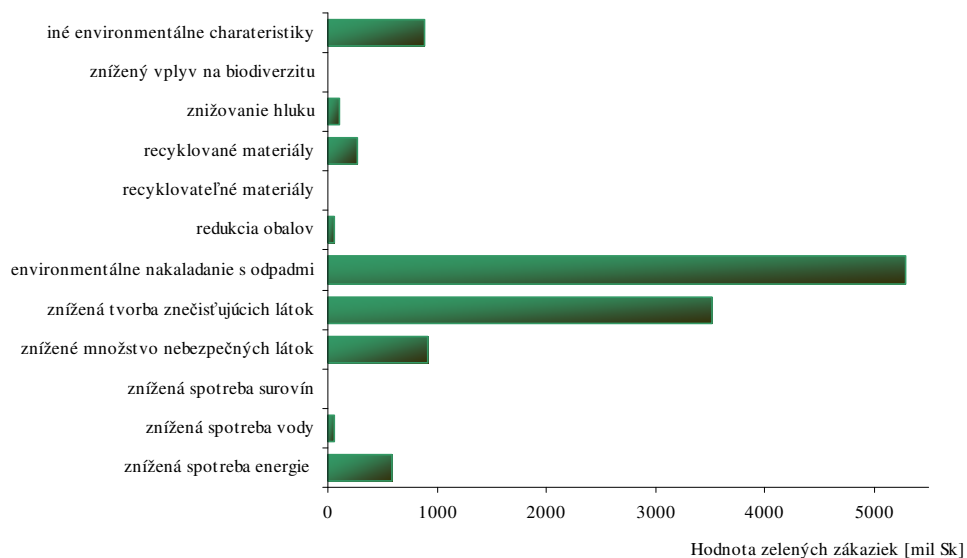
Podiel uplatnených environmentálnych charakteristík (špecifikácií) vo verejných zákazkách za rok 2008:

Tento podiel je graficky vyjadrený v grafoch 3 – 6.

Graf 3 Prehľad požadovaných environmentálnych charakteristík vo väzbe na indikátor 1.

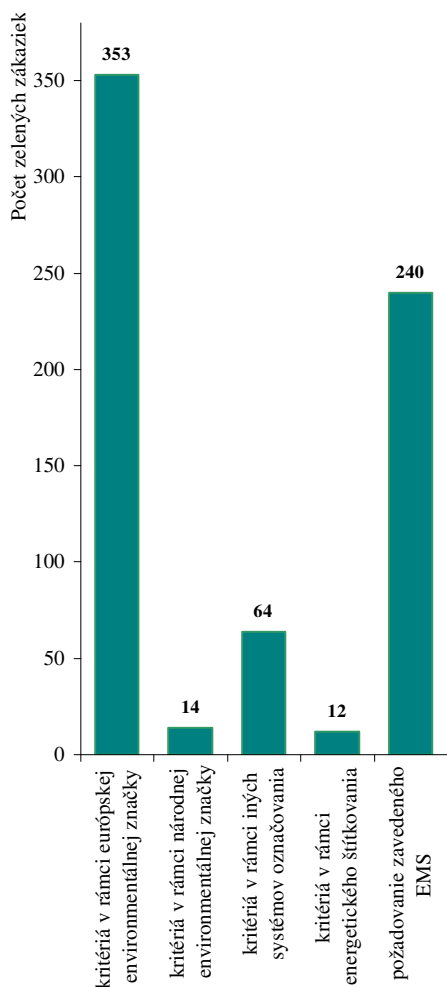

Graf 4 Prehľad požadovaných environmentálnych charakteristík vo väzbe na indikátor 2.

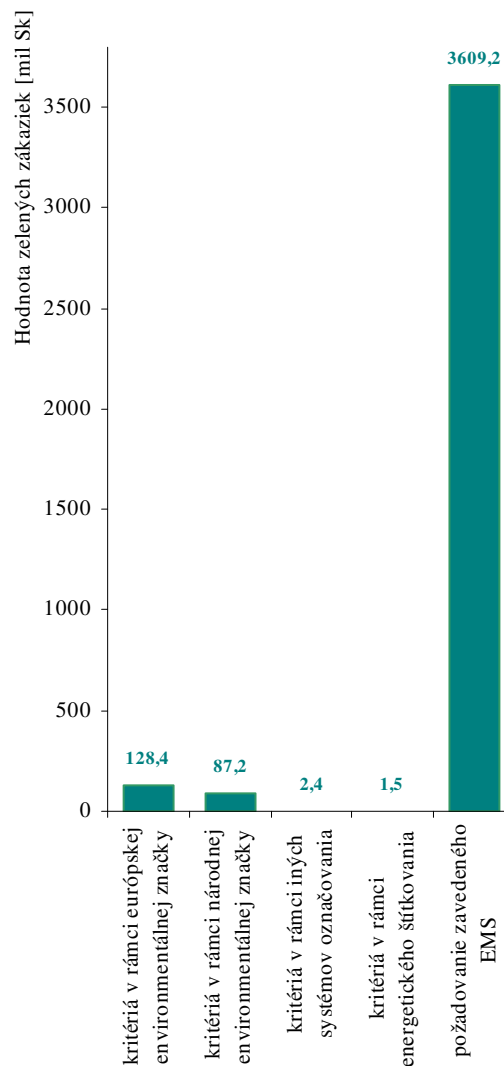

V zmysle § 34 zákona o verejnom obstarávaní môže verejný obstarávateľ alebo obstarávateľ určiť environmentálne charakteristiky pomocou výkonnostných alebo funkčných požiadaviek, ktoré odkazujú na technické špecifikácie alebo ich časť tak, ako sú definované v európskej, viacnárodnej alebo národnej environmentálnej značke alebo v inej environmentálnej značke. Zákon o verejnom obstarávaní ďalej v § 30 umožňuje v opodstatnených prípadoch vyžadovať od uchádzačov alebo záujemcov vo verejnom obstarávaní doklad o zavedenom systéme environmentálneho manažérstva vydaný nezávislou inštitúciou, ktorým sa potvrdzuje splnenie určitých opatrení environmentálneho riadenia. Vyhodnotenie využívania týchto paragrafov v praxi je zobrazené v nižšie uvedených grafoch 5 a 6.

Graf 5 Uplatňovanie § 30 a § 34 zákona o verejnom obstarávaní vo väzbe na indikátor 1

Graf 6 Uplatňovanie § 30 a § 34 zákona o verejnom obstarávaní vo väzbe na indikátor 2

Podiel obstaraných produktov a služieb pre MŽP za rok zeleným verejným obstarávaním voči produktom a službám obstaraným klasickým verejným obstarávaním:

Na základe dotazníka, ktorý bol vyplnený zástupcom MŽP SR, možno konštatovať, že ministerstvo využilo viacero environmentálnych charakteristík pri realizácii verejného obstarávania v roku 2008. Na základe poskytnutých údajov však nebolo možné vyhodnotiť, o aké konkrétne produkty išlo.

Aktivita č.11: Zabezpečenie finančných prostriedkov pre malé a stredné podniky na uplatňovanie progresívnych environmentálnych technológií a ekoinovácií.

Zodpovedajúca aktivita podľa ETAP:

7. Mobilizácia finančných nástrojov na zníženie rizika investícií do environmentálnych technológií.

Návrh opatrenia:

V prípade, že v rámci jednotlivých operačných programov budú vyčlenené prostriedky na implementáciu iniciatívy JEREMIE, je možné podporiť projekty malých a stredných

podnikov zameraných na ciele operačných programov v oblasti environmentálnych technológií a ekoinovácií vhodnými nástrojmi finančného inžinierstva, t.j. vrátane rizikového kapitálu.

Merateľný ukazovateľ pokroku:

- Určenie výšky alokácie z operačného programu Životné prostredie a operačného programu Konkurencieschopnosť a hospodársky rast na implementáciu iniciatívy JEREMIE v SR v programovom období 2007 – 2013
- Počet podporených projektov u malých a stredných podnikateľov v nadväznosti na výšku alokácie z vyššie uvedených operačných programov, určenú na implementáciu iniciatívy JEREMIE v SR v programovom období 2007 – 2013

Kontakt:

Ministerstvo financií SR
Ministerstvo životného prostredia SR
Ministerstvo hospodárstva SR

Vyhodnotenie opatrenia:

V zmysle úlohy C.1 uznesenia vlády SR č. 785 zo dňa 19. 09. 2007 Ministerstvo financií SR v spolupráci s príslušnými ministerstvami pripravilo materiál „**Návrh na výber alternatívy implementácie holdingového fondu na základe rozpracovaných alternatív implementácie iniciatívy JEREMIE v Slovenskej republike v programovom období 2007 – 2013 a návrh implementačných dokumentov k iniciatíve JEREMIE**“. Tento materiál bol predložený na rokovanie vlády SR dňa 9. júla 2008. Vláda SR prerušila rokovanie o tomto materiáli na základe požiadavky Ministerstva hospodárstva SR, aby bol materiál predložený opätovne na medzirezortné pripomienkové konanie. Na základe vznesených pripomienok rezortov sa materiál upravoval a aktualizoval.

Vláda SR uznesením č. 951 zo dňa 17. 12. 2008 schválila návrh na výber alternatívy implementácie holdingového fondu na základe rozpracovaných alternatív implementácie iniciatívy JEREMIE v SR v programovom období 2007 – 2013 a návrh implementačných dokumentov k iniciatíve JEREMIE. Súčasne schválila alternatívu implementácie iniciatívy JEREMIE v SR v programovom období 2007 – 2013 v zmysle článku 44. nariadenia ES 1083/2006 formou poskytnutia grantu pre EIF.

Následne dňa 23. 12. 2008 bola podpísaná Rámcová zmluva o implementácii Iniciatívy JEREMIE v SR medzi SR a EIF. Implementácia iniciatívy JEREMIE bude postupovať podľa akčného plánu pre implementáciu iniciatívy JEREMIE v SR v roku 2009, ktorý spracovalo Ministerstvo financií SR. Dňa 21. 03. 2009 bola zapísaná v obchodnom registri nová spoločnosť s ručením obmedzeným - Slovenský záručný a rozvojový fond, s.r.o. (SZRF, s.r.o.). Táto nová spoločnosť spolu s EIF bude tvoriť holdingový fond, prostredníctvom ktorého sa budú implementovať nástroje finančného inžinierstva v rámci iniciatívy JEREMIE na Slovensku.

V ďalšom kroku vláda SR uznesením č. 249 zo dňa 25. 03. 2009 schválila návrh na vymenovanie členov investičnej rady v zmysle článku 5 ods. 5.3 Rámcovej zmluvy o implementácii Iniciatívy JEREMIE v Slovenskej republike medzi SR a EIF zo dňa 23. 12. 2008. Investičná rada má 7 členov, ktorými sú zástupcovia riadiacich orgánov, Ministerstva financií a dvaja experti (jeden na záručné schémy a druhý na fondy rizikového kapitálu).

Ministerstvo financií SR s platnosťou od 01. 02. 2009 aktualizovalo Systém finančného riadenia štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu na programové obdobie 2007 - 2013, verzia 4.0, za účelom stanovenia finančných tokov v súvislosti s prevodom tranže prijímateľovi - holdingovému fondu. S účinnosťou od 28. 02. 2009 Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja SR, ako centrálny koordinačný orgán, vydalo Metodický pokyn CKO č. 6 k implementácii časti operačného programu iniciatívou JEREMIE pre programové obdobie 2007 - 2013 za účelom presnejšieho vymedzenia implementácie časti operačného programu iniciatívou JEREMIE v systéme riadenia ŠF a KF na programové obdobie 2007 - 2013. Súčasťou tohto pokynu je aj formulár žiadosti o nenávratný finančný príspevok prispôsobený pre implementáciu JEREMIE. Uvedený metodický pokyn bol následne aktualizovaný dňa 03. 09. 2009.

Vláda SR na svojom zasadnutí dňa 21.10.2009 uznesením č. 752/2009 schválila materiál "Návrh realokácie finančných prostriedkov z Operačného programu Informatizácia spoločnosti do Operačného programu Konkurencieschopnosť a hospodársky rast a zmeny Operačného programu Životné prostredie v nadväznosti na implementáciu iniciatívy JEREMIE a návrh Dodatku č. 1 k Rámcovej zmluve o implementácii Iniciatívy JEREMIE v Slovenskej republike medzi Slovenskou republikou a Európskym investičným fondom". Z uznesenia k uvedenému materiálu vyplýva pre Ministerstvo životného prostredia SR úloha v spolupráci s Ministerstvom financií SR vyčleniť v roku 2010 v rámci Operačného programu Životné prostredie sumu 27 mil. Eur z prostriedkov Európskeho fondu regionálneho rozvoja a z prostriedkov štátneho rozpočtu na spolufinancovanie k prostriedkom Európskeho fondu regionálneho rozvoja sumu 4 764 706 Eur na inovatívne finančné nástroje pre programové obdobie 2007 - 2013. Prostredníctvom iniciatívy JEREMIE sa budú podporovať malé a stredné podniky, ktorých projekty budú zamerané na oblasť ochrany ovzdušia. Pripravujú sa tiež ďalšie zmluvné dokumenty pre vstup EIF do SZRF, s.r.o. - zmluva o holdingovom fonde, dohoda spoločníkov, spoločenská zmluva a štatút investičnej rady.

Pre vyčlenenie finančnej alokácie Iniciatívy JEREMIE v SR sa rozhodli tieto riadiace orgány:

- Úrad vlády Slovenskej republiky (RO) – Operačný program Informatizácia spoločnosti;
- Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky (RO) – Operačný program Bratislavský kraj;
- Ministerstvo školstva Slovenskej republiky (RO) – Operačný program Výskum a vývoj;
- Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky (RO) – Operačný program Konkurencieschopnosť a hospodársky rast.

Prehľad o indikatívnych alokáciách iniciatívy JEREMIE v rámci jednotlivých operačných programov poskytuje príloha č. 8.

Zoznam opatrení na implementáciu programu ETAP

Číslo	Názov opatrenia
1	zlepšenie a rozšírenie výskumu, vývoja a zavádzania do praxe, zlepšenie koordinácie medzi relevantnými programami
2	ustanovenie technologických platforiem
3	ustanovenie Európskej siete pre technologické skúšobníctvo, verifikáciu výkonu a normalizácie
4	vývoj európskeho katalógu existujúcich smerov a databáz o environmentálnych technológiách
5	zabezpečiť, aby nové a revidované normy boli zamerané na výkonnosť
6	pre kľúčové výrobky, procesy a služby vypracovať a odsúhlasiť ciele zamerané na výkonnosť
7	mobilizácia finančných nástrojov na zníženie rizika investícií do environmentálnych technológií
8	spolupráca verejného a súkromného sektora
9	podpora nových business niches
10	finančné nástroje pre obnoviteľné zdroje energie a energeticky účinné technológie
11	opatrenia na podporu enviro-projektov v priemysle
12	podpora sociálne a environmentálne vhodných investícií
13	rozšírenie dobrých praktík (good practices) medzi finančnými inštitúciami
14	identifikácia možností na integráciu environmentálnych technológií, keď sa nahrádza účastinný kapitál (capital stock is replaced)
15	revízia operačných kritérií štrukturálnych fondov
16	prehľad poskytovania štátnej pomoci
17	posilnenie systematickej internacionalizácie cien pomocou trhových nástrojov
18	prehľad environmentálne škodlivých dotácií (štátnej podpory)
19	zvýšenie verejného obstarávania pre environmentálne technológie
20	zavádzanie LCC (life cycle costing)
21	zistenie obstarávania technológií (investigation of technology procurement)
22	zvýšenie povedomia obchodnej a spotrebiteľskej sféry
23	zabezpečenie cielených školení
24	zavádzanie environmentálnych technológií v rozvojových krajinách
25	podpora významných investícií a použitie environmentálnych technológií v rozvojových krajinách a krajinách s transformujúcou sa ekonomikou
26	pravidelné správy o Akčnom pláne
27	Európsky panel o environmentálnych technológiách
28	otvorená metóda spolupráce

Projekty realizované MŠ SR v spolupráci s Agentúrou na podporu výskumu a vývoja (AP VV)

Názov žiadateľskej organizácie	Názov projektu	SUMA Z APVV 2008 v €	SUMA Z APVV 2009 v €	SUMA Z APVV 2010 v €
VUJE, a.s.	Výskum rozloženia elektrických a magnetických polí vonkajších rozvodní elektrizačnej sústavy SR.	12801	4842	4091
RELKO, spol. s r.o.	Analýza rizika rozpadu ES SR v podmienkach nadnárodne prepojených elektrizačných sústav	248456	16099	121157
Fakulta elektrotechniky a informatiky TUKE	Komplexná analýza a optimalizácia strát v elektrizačnej sústave	104494	795	682
Strojnícka fakulta ŽU	Mikrokogeneračná jednotka na báze spaľovania tuhej biomasy	232822	574	3803
Elektrotechnická fakulta ŽU	Lokalizácia miesta poruchy v sieti 22 kV s využitím prvkov umelej inteligencie	215262	51616	83317
DECONTA, a.s.	Výskum a vývoj metód pre zvýšenie efektívnosti a bezpečnosti vyradovania jadrových zariadení z prevádzky	31866	95266	98453
Výskumný ústav papiera a celulózy, a.s.-úsek Slovenský drevársky výskumný ústav	Výskum, modelovanie a realizácia energetického využitia trvale obnoviteľných lignocelulóзовých zdrojov	14672	147578	157474
Strojnícka fakulta ŽU	Mikrokogeneračná jednotka na báze spaľovania tuhej biomasy	30007	114585	100943
DARWELL spol. s r.o.	Využitie fytomasy z obnoviteľných zdrojov pre energetické účely	-	7000	70000
EKOSPOL a.s., Žilina	Čistenie odpadových vôd vo vidieckych sídlach v súbehu s využitím biomasy, ako obnoviteľného zdroja energie	-	41000	80000
GoldenSUN Slovakia, s.r.o.	Solárno-plynový hybridný tepelný motor využívajúci vysoko koncentrované slnečné žiarenie a progresívne keramické materiály	-	58629	90337
MAGA, s.r.o.	Výskum a vývoj automatického kotla na štiepku	-	22205	72460

BIOMASA, združenie právnických osôb	Pridávanie aditív v záujme zvyšovania efektivity výroby peliet	-	45731	80413
JOZEF MURGAŠ ELEKTRONICS a.s.	Vypracovanie projektovej štúdie pre výskum a vývoj veterných mikrozdrojov elektrickej energie	113855	0	-

**Zoznam držiteľov národnej environmentálnej značky
„Environmentálne vhodné produkty“ v roku 2008**

Názov produktu/Držiteľ značky	Referenčný dokument	Doba platnosti udelenia značky
Noví držiteľia		
Laminované drevotriekové dosky, obkladové panely, Plávajúce podlahy - podlahové dielce s triedou zaťaženia AC 3 trieda 31, AC 4 trieda 32 (9 produktov) KRONOSPAN SK, s.r.o. Prešov	Oznámenie MŽP SR č. 07/08	2008 – 2011
Univerzálne adsorpčné materiály (28 produktov) HAPPY END spol. s r.o. Pezinok	Smernica NPEHOV č. 0025/2006	2008 – 2011
Hydrofóbne adsorpčné materiály (31 produktov) HAPPY END spol. s r.o. Pezinok	Smernica NPEHOV č. 0025/2006	2008 – 2011
MaMaison Residence Sulekova, Bratislava (apartmánový hotel) MaMaison Bratislava, s.r.o.	Oznámenie MŽP SR č. 01/08	2008 – 2011
Recertifikácia		
Drevobetónové tvarovky Durisol (16 produktov) DURISOL-STAV spol. s r.o. Bratislava	Oznámenie MŽP SR č. 04/08	2008 - 2011
Veľmi jemne mleté vápence (3 produkty) Cementáreň Lietavská Lúčka, a.s.	Výnos MŽP SR č. 1/2006	2008 - 2011

**Zoznam držiteľov národnej environmentálnej značky
„Environmentálne vhodné produkty“ v roku 2009**

Názov produktu/Držiteľ značky	Referenčný dokument	Doba platnosti udelenia značky
Recertifikácia		
BLOCK-SK (gabiónová stavebnicová konštrukcia) COMPAG SK s.r.o. Bratislava	Oznámenie MŽP SR č. 05/08	2009 – 2012
Univerzálne a hydrofóbne sorpčné materiály (30 produktov) JOHAN Enviro, s.r.o. Bratislava	Oznámenie MŽP SR č. 02/09	V štádiu schvaľovania licenčnej zmluvy

**Zoznam držiteľov európskej environmentálnej značky
„Európsky kvet“ udelenej v SR v roku 2008**

Názov produktu/Držiteľ značky	Číslo rozhodnutia Komisie	Doba platnosti udelenia značky
MaMaison Residence Sulekova, Bratislava (apartmánový hotel) MaMaison Bratislava, s.r.o.	2003/287/ES	2008 – 31.10.2009

**Zoznam držiteľov európskej environmentálnej značky
„Európsky kvet“ udelenej v SR v roku 2009**

Názov produktu/Držiteľ značky	Číslo rozhodnutia Komisie	Doba platnosti udelenia značky
Noví držiteľia		
TOILET COOP 16x170 toaletný papier z buničiny SHP Harmanec, a.s. Harmanec	2001/405/ES	2009 – 4.1.2010
SUPER SOFT 6x187 toaletný papier z buničiny SHP Harmanec, a.s.	2001/405/ES	2009 – 4.1.2010
KOKKEN COOP 8x72 kuchynské utierky z buničiny SHP Harmanec, a.s. Harmanec	2001/405/ES	2009 – 4.1.2010
SUPER STRONG 4x48 kuchynské utierky z buničiny SHP Harmanec, a.s. Harmanec	2001/405/ES	2009 – 4.1.2010

**Zoznam organizácií, ktorým bola potvrdená platnosť vlastného vyhlásenia
o environmentálnych vlastnostiach výrobku v roku 2008**

Organizácia/Výrobky	Účel použitia výrobku	Platnosť pravdivosti env. vyhlásenia
Recertifikácia		
SILICON s.r.o. Dobšiná Výrobky: <i>SOLMAG L, SOLMAG S</i>	Antinámrazový a rozmrazujúci prostriedok na zimnú údržbu komunikácií	do 15.5.2011
Nový držiteľ		
V.O.D.S., a.s. Košice Výrobky z granulátu z recyklovanej gummy: 1. <i>gumové rohože</i> 2. <i>športové povrchy Conipur: Conipur 1S, Conipur 2S</i> 3. <i>podklady pod športové povrchy Conipur: Conipur ET, Conipur EB, Conipur EU</i>	Výrobky z granulátu z recyklovanej gummy určené na vytváranie plôch detských a multifunkčných ihrísk, telocviční, dvorov, maštálí, parkovísk, letných reštaurácií, cyklistických a peších chodníkov a na vytváranie povrchu vonkajších športovísk.	do 15.5.2011

EMAS Register SR

Registračné číslo	Dátum registrácie - Platnosť registrácie	Názov organizácie	Web stránka	Environmentálny overovateľ
SK - 0001	X/2001 - VIII/2004 XII/2004 - VIII/2007 XII/2007 – VIII/2010	Quelle, s.r.o. Bratislava	www.quelle.sk	Dr. Norbert Hiller DE-V-0021 Nemecko
SK - 0002	XI/2004 - V/2007 X/2007 – VI/2010	Messer Slovnaft, s.r.o. Bratislava - Vlčie Hrdlo	www.messer-slovnaft.sk	ASTRAIA, s.r.o. Nitra SK-V-0001 Slovensko
SK - 0003	V/2006 - V/2009	MATADOR RUBBER, s.r.o. Púchov	www.matador.sk	ASTRAIA, s.r.o. Nitra SK-V-0001 Slovensko
SK - 0004	II/2007 – X/2009	INA Kysuce, a.s. Kysucké Nové Mesto	www.ina.com	Dipl. – Phys. Reinhard Mirz D-V-0260 Nemecko
SK - 0005	II/2007 – XI/2009	INA SKALICA, spol. s r.o. Skalica	www.ina.sk	Dipl. – Phys. Reinhard Mirz D-V-0260 Nemecko
SK - 0006	XI/2008 – V/2011	SEWA, a.s. Bratislava	www.sewa.sk	ASTRAIA, s.r.o. Nitra SK-V-0001 Slovensko

Projekty podporené v rámci OP ŽP zameraných na využívanie obnoviteľných zdrojov energie

Názov projektu	Schválená/Zazmluvnená suma /ES+SR/ v €
NsP Myjava - Rekonštrukcia kotolne a spaľovne	2 460 484,60
Redukcia vznikajúcich emisií zavedením novej technológie spaľovania- roštový kotol s mechanickým pohadzovačom	17 924 716,19
Výmena vykurovacieho systému Domu služieb a kultúry - Helcmanovce	39 587,01
Zníženie emisií znečisťujúcich látok zmenou palivovej základne ZŠ a MŠ	38 159,77
Zmena palivovej základne - ZŠ a MŠ Nižný Slavkov	1 038 413,19
Rekonštrukcia vykurovania objektov vo vlastníctve mesta Sobrance	1 991 349,01
Prechod na výrobu tepla z biomasy v meste Šahy	3 718 348,57
Kotolňa na biomasu - Dolný Kubín- Brezovec	2 396 806,88
Kotolňa so spaľovaním biomasy - ZŠ Švedlár	483 756,13
Rekonštrukcia plynovej kotolne na Ul.13. januára Poltár na spaľovanie dendromasy a vonkajších rozvodov tepla	3 596 275,33
Využitie drevnej štiepky v systéme CZT a modernizácia rozvodov tepla v Žarnovici	3 647 618,71
Inštalácia slnečných kolektorov na predohrev TV, Psychiatrická nemocnica Veľké Zálužie	393 130,12
Šetrnejšou produkciou tepla k lepšej kvalite ovzdušia	355 046,60
Rekonštrukcia kotolní a vykurovacieho systému v obci Liptovská Lúžna na biomasu	2 744 010,38
Inštalácia slnečných kolektorov a zateplenie budovy DD a DSS v Barci	1 090 490,02
Rekonštrukcia kotolní obecných budov v okolí Banskej Bystrice so zmenou zo súčasného spôsobu vykurovania na biomasu	6 898 703,57
Efektívne využívanie energií v budove ZŠ a MŠ v Rudníku	200 530,00
Zmena palivovej základne v objekte ZŠ v obci klin zavedením obnoviteľného zdroja- biomasy	560 266,76
Zmena palivovej základne v školskej budove obce Slopná	439 550,27

Projekty realizované z Environmentálneho fondu v rokoch 2008 – 2009

Projekty podporené v roku 2008	Výška úveru
Modernizácia a ekologizácia spracovania propylénoxidu	35 000 000,00 Sk
Zavedenie BAT technológie - zníženie produkcie skleníkových plynov	10 000 000,00 Sk
Výroba peletiek z drevnej biomasy v priemyselnom parku Kružľov	31 000 000,00 Sk
Suma (Σ)	76 000 000,00 Sk
Projekty podporené v roku 2009	Výška úveru
Prestavba bieliarne na výrobu ECF buničín	1 759 278,00 Eur
Suma (Σ)	1 759 278,00 Eur

**Kapacity recyklácie odpadov na Slovensku
(súčasný stav a výhľad do budúcnosti)**

Sektor (komodita)	Recyklačná kapacita trhu v SR na komoditu (t, vozidlá ks) 31. 12. 2008	Recyklačná kapacita podporená RF (t, vozidlá ks) k 31. 12. 2008	Podiel recyklačnej kapacity podporenej RF na kapacite trhu v SR v %					
			k 31. 12. 2007	k 31. 12. 2008	2009	2010	2011	2012
Opatrebované batérie a akumulátory	10	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Odpadové oleje	18 906	14 942	77,3	79,0	81,3	81,3	81,3	81,3
Opatrebované pneumatiky	48 000	44 000	91,7	91,7	91,7	91,7	91,7	91,7
Elektrické a elektronické zariadenia	15 000	13 000	86,7	86,7	80,0	70,0	65,0	50,0
Viacvrstvé kombinované materiály	1 500	1 500	100,0	100,0	100, 0	100, 0	100, 0	100, 0
Plasty	98 000	28 000	40,0	28,6	34,5	30,0	30,0	30,0
Svetelné zdroje s obsahom ortuti	600	600	100,0	100,0	100, 0	100, 0	100, 0	100, 0
Papier	320 000	40 000	13,0	12,5	14,0	14,0	14,0	14,0
Sklo	128 000	86 000	67,2	67,2	67,2	67,2	67,2	67,2
Vozidlá	92 000	74 000	85,0	80,4	82,0	84,0	86,0	88,0
Kovové obaly	1 727 730	14 400	0,8	0,8	0,8	0,8	1,6	1,6

Indikatívne alokácie na iniciatívu JEREMIE

Operačný program (OP)	Riadiaci orgán	Indikatívna alokácia pre IFN z OP v EUR		Indikatívna alokácia pre IFN z OP v SKK	
		ERDF	ŠR	ERDF	ŠR
OP Informatizácia spoločnosti	ÚV SR	50 000 000	8 823 529	1 506 300 000	265 817 635
OP Výskum a vývoj	MŠ SR	80 000 000	14 117 647	2 410 080 000	425 308 234
OP Bratislavský kraj	MVaRR SR	3 000 000	529 412	90 378 000	15 949 066
OP Konkurencieschopnosť a hospodársky rast	MH SR	25 000 000	4 411 765	753 150 000	132 908 832
OP Životné prostredie	MŽP SR	27 000 000	4 764 706	813 402 000	143 541 533
Spolu		185 000 000	32 647 059	5 573 310 000	983 525 300